

Vlaams
Parlement

stuk **734** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 25 oktober 2010 (2010-2011)

Beleidsbrief

Toerisme

2010-2011

ingediend door de heer Geert Bourgeois,
viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

INHOUD

Lijst met afkortingen	4
I. Inleiding	5
II. Situatie-analyse van het toerisme in Vlaanderen	7
III. Strategische en operationele doelstellingen	11
1. De aantrekkings- en belevingswaarde van de toeristische bestemming(en) (in) Vlaanderen vergroten	11
1.1. Impulsprogramma's voor Vlaamse bestemmingen met toeristisch potentieel	11
1.1.1. 100 jaar Groote oorlog	11
1.1.2. Kunststeden + Brussel.....	14
1.1.3. Kust.....	15
1.1.4. Vlaamse regio's met toeristisch potentieel.....	16
1.2. Verder ontwikkelen van sterke productlijnen in Vlaanderen.....	17
1.2.1. Fietsen, wandelen en ruiters	17
1.2.2. Erfgoed	18
1.2.3. Watertoerisme	19
1.2.4. Toeristisch onthaal	19
1.2.5. MICE.....	21
1.2.6. Eet- en tafelcultuur in Vlaanderen.....	22
1.3. Evenementenbeleid	23
2. Stimuleren van het toeristisch ondernemerschap.....	25
2.1. Sterke partnerschappen uitbouwen met de private en publieke actoren.....	25
2.2. Implementatie, evaluatie en handhaving van de toeristische decreten	25
2.2.1. Logiesdecreet.....	25
2.2.2. Reisbureaudecreet	27
2.3. Sectorgerichte ondersteuning met betrekking tot professionalisering, vorming en innovatie.....	28
2.3.1. Professionalisering.....	28
2.3.2. Vorming	28
2.3.3. Innovatie	29
2.3.4. Dagtoerisme en toeristische attracties.....	29
2.3.5. Horeca.....	30
2.3.6. Kampeertoerisme en kampeerautotoerisme.....	30
2.3.7. Plattelandstoerisme+stedelijke gastenkamers	31
2.3.8. Uitgaand toerisme.....	32
3. Realiseren van een krachtig marketingbeleid per macroproduct in functie van het verhogen van het economisch rendement	32
3.1. Evaluatie internationaal strategisch marketingplan.....	32
3.2. Focusstrategie in buitenlandmarketing.....	33
3.2.1. Buurlanden als primaire markten	33

3.2.2. Secundaire en tertiaire markten	36
3.3. Coördinerende rol binnenlandmarketing	36
4. Volwaardige participatie aan toerisme voor iedere Vlaming mogelijk maken	38
4.1. Een betaalbaar aanbod voor mensen die in armoede leven	38
4.2. Een toegankelijk aanbod voor mensen met een handicap en ouderen	39
4.3. Een ruimer aanbod voor jeugd en jongeren	40
4.4. Een aantrekkelijk aanbod voor gezinnen met kinderen	42
4.5. Een duurzaam patrimoniumbeleid van Toerisme Vlaanderen	42
5. De efficiëntie en effecten van het werk van de toeristische overheden verhogen	43
5.1. Herstructureren van het toeristisch beleid op Vlaams niveau	43
5.1.1. Agentschap Toerisme Vlaanderen	43
5.1.2. Kennis uitbouwen	45
5.1.3. Vlaamse subsidiekanalen bundelen voor impulsprogramma's	46
5.1.4. Duurzaam toerisme	46
5.2. Afstemmen, overleggen en samenwerken met andere lokale besturen en partners	47
5.3. Strategisch beleidsplan	47
5.4. Flankerend beleid	49
IV. Regelgevingsagenda	50
V. Samenvatting van de beleidsintenties 2010-2011	53
VI. Resoluties-moties	54

Lijst met afkortingen

BITC	Brussel Internationaal - Toerisme en Congres
CRM	Custom Relation Management
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
EFSMI	European Forum on sustainability in the Meetings Industry (Europees Forum voor duurzaamheid binnen de congressector)
EU	Europese Unie
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
EVC	Elders Verworven Competenties
FAP	Fietsactieplan
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KMDA	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen
K.U.Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
MAS	Museum aan de Stroom (Antwerpen)
MICE	Meetings, Incentives, Conferences and Events
NECSTouR	Network of European Regions for a Competitive and Sustainable Tourism (Netwerk van Europese Regio's voor een Duurzaam en Competitief Toerisme)
OPT	Office de Promotion du Tourisme de Wallonie et de Bruxelles (toeristische dienst Wallonië en Brussel)
RSV	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
RuiTeR	Ruimte voor Toerisme en Recreatie
RUP	Ruimtelijk uitvoeringsplan
STeR	Steunpunt Toerisme en Recreatie
TRP	Toeristisch-recreatieve projecten
TWP	Toeristische tewerkstellingsprojecten
Unesco	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNWTO	United Nations World Tourism Organization (Wereldorganisatie voor Toerisme)
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VIA	Vlaanderen in Actie
VLIS	Vlaams Logies Informatie Systeem
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroep
WES	West-Vlaams Economisch Studiebureau
WOI	Eerste Wereldoorlog

I INLEIDING

2009 was zonder twijfel een bijzonder uitdagend jaar voor het toerisme in Vlaanderen. De financieel-economische crisis had ook het toerisme in zijn greep. Dat geldt althans voor het internationaal verblijfstoerisme in Vlaanderen althans. Het binnenlands toerisme slaagde erin 2009 af te sluiten met positieve cijfers en ook vanuit de sector van het dagtoerisme in Vlaanderen klonken in 2009 positieve tot zelfs zeer positieve geluiden.

De eerste 6 maanden van 2010 tonen aan dat het toerisme in Vlaanderen weer stijgt. De groei van het aantal overnachtingen is algemeen in heel Vlaanderen. De kust ziet het aantal overnachtingen met 1,8 procent stijgen, de kunststeden met 4,7 procent. De groei in het aantal toeristen en zakenlui is zelfs nog iets positiever: 5,1 procent.

Kantelmomenten zoals het voorbije jaar zijn gelegenheden bij uitstek om zich te bezinnen en om strategieën voor de toekomst uit te tekenen. Tegelijk treedt de nood aan samenwerking sterker op het voorplan. Een aantal projecten die het afgelopen jaar zijn opgestart of afgerond beschouw ik als cruciaal voor de verdere ontwikkeling van het toerisme in Vlaanderen.

De ontwikkeling van een strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen is werkelijk een primeur voor toeristisch Vlaanderen. Dit plan moet richting geven aan de hele toeristische sector in Vlaanderen – zowel publiek als privé - en wordt uitgewerkt in samenwerking met meer dan 150 organisaties. In april gaf ik het startschot voor het ontwikkelingsproces. Ik ben bijzonder verheugd te zien dat de betrokken organisaties net als ik heel veel belang hechten aan deze oefening.

Zoals aangekondigd in mijn beleidsnota, heb ik een nieuwe structuur voor Toerisme Vlaanderen uitgetekend. Ik gaf de administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen de opdracht om in overleg te treden met actoren uit de publieke en private toeristische sector omtrent de werking en organisatie van het agentschap. Op basis van die bevindingen heb ik zopas het nieuwe kader voor het agentschap goedgekeurd. Toerisme Vlaanderen kan nu starten met de concrete invulling van de nieuwe structuur en met de implementatie ervan. Tegen 1 januari 2012 moet de nieuwe structuur operationeel zijn.

Een derde belangrijk strategisch project dat ik het afgelopen jaar opstartte, is de ontwikkeling van een nieuw internationaal strategisch marketingplan. De macroproducten zullen opnieuw centraal komen te staan in de internationale marketingwerking, met maximale integratie van de belevingswaarde van de toerist. Ook deze oefening verloopt in nauwe samenwerking met de belangrijkste publieke en private partners.

Het voorbije jaar werkte ik impulsprogramma's uit voor de Vlaamse Kust en voor de herdenking van "100 jaar Groote Oorlog". Daarmee wil ik een doelgerichte en krachtige aanzet geven voor de kwalitatieve ontwikkeling van het toeristisch-recreatief product in Vlaanderen. Het komende jaar plan ik ook een impulsprogramma voor de Vlaamse kunststeden en voorzie ik in een decretale verankering van de impulsprogramma's. Daarmee breng ik alle financiële instrumenten onder in een regelgevend kader.

Vlaanderen mag trots zijn op het fietsproduct dat de voorbije jaren werd ontwikkeld voor de toerist. In april 2010 werd het fietsroutenetwerk voltooid. Daarmee is heel Vlaanderen over de provinciegrenzen heen verbonden door fietsknooppunten routes voor in totaal 12.300 kilometer. Ik zal ook het komende jaar de nodige aandacht besteden aan het fietsproduct, alsook aan de verdere uitbouw van het wandeltoerisme in Vlaanderen.

Samenwerking is het sleutelwoord in mijn beleidsbrief. Samen met de hele toeristische sector teken ik vandaag de toekomst voor het toerisme in Vlaanderen uit. We bepalen een gemeenschappelijk doel waar we allemaal samen de schouders onder moeten zetten. Ik roep de toeristische sector, zowel publiek en privé, op om in een sfeer van wederzijdse versterking en kruisbestuiving samen met de Vlaamse regering verder te timmeren aan de weg. Een weg die leidt naar een sterker toerisme in Vlaanderen.

Geert Bourgeois

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

II SITUATIE-ANALYSE VAN HET TOERISME IN VLAANDEREN

2009 was één van de meest uitdagende jaren ooit voor het toerisme. Na jaren van positieve groei daalde het aantal internationale aankomsten wereldwijd met 4,2% in 2009 als gevolg van de wereldwijde financieel-economische crisis. De inkomsten uit internationaal toerisme gingen met 5,7% achteruit. De cijfers verschillen echter sterk naargelang het werelddeel. Europa kreeg het met -5,7% internationale aankomsten het hardst te verduren.

Internationale aankomsten wereldwijd (2009)		
	Aantal (x 1.000.000)	Evolutie 2008-2009
Europa	459,7	-5,7%
Noord-Europa	53,4	-5,5%
West-Europa	146,0	-4,7%
Centraal- en Oost-Europa	89,5	-10,5%
Zuid-Europa	170,9	-3,8%
Azië en de eilanden in de Stille Oceaan	181,2	-1,6%
Amerika	140,6	-4,9%
Afrika	45,8	+3,3%
Midden-Oosten	52,9	-4,9%
Totaal	880	-4,2%

Bron: UNWTO (2010), World Tourism Barometer augustus 2010.

Wanneer we dit cijfer echter naast de 12% achteruitgang in de wereldwijde handel leggen, bewijst het internationaal toerisme over een relatief sterk herstelvermogen te beschikken in vergelijking met andere economische sectoren. Het internationaal toerisme trekt ook sneller weer aan dan verwacht en bewijst daarmee zijn veerkracht.

De moeilijkste tijden voor het internationaal toerisme lijken achter de rug. Na 14 opeenvolgende maanden rode cijfers noteerde de Wereldorganisatie voor Toerisme in het laatste kwartaal van 2009 opnieuw positieve groeicijfers. Die trend zet zich voort in 2010: gedurende de eerste 6 maanden van 2010 steeg het internationaal toerisme wereldwijd met 7%. In Europa verloopt het herstel langzamer: van januari tot juni 2010 ontvingen de Europese bestemmingen gemiddeld 2,0% meer internationale toeristen dan het jaar voordien.¹

In Vlaanderen ging het aantal overnachtingen met 2,3% achteruit in 2009. Van de drie macroproducten hadden de kunststeden het het moeilijkst (-3,1%). De verklaring daarvoor ligt in het feit dat vooral de zakenreizigers, die het sterkst vertegenwoordigd zijn in de kunststeden, hun aantal overnachtingen terugschroefden het voorbije jaar. Het MICE-toerisme (Meetings, Incentives, Conferences and Events) ging met 8,8% achteruit in Vlaanderen; het aantal overnachtingen van andere zakenreizigers met 10,8%, terwijl het leisure toerisme zich relatief goed kon handhaven (-0,3%).

¹ Bron: UNWTO (2010), World Tourism Barometer augustus 2010.

Overnachtingen in 2009 (incl. huurlogies aan de kust)				
	Aantal	Aandeel	Evolutie 2008-2009	Evolutie 2005-2009
Vlaanderen	27.609.795	100%	-2,3%	+0,0%
Kust	9.821.266	35,6%	-2,3%	-3,6%
Vlaamse regio's	8.580.627	31,1%	-1,5%	+1,7%
Kunststeden	9.207.902	33,4%	-3,1%	+3,0%
Vlaams Gewest	22.412.539	81,2%	-2,6%	-0,5%
Brussels Gewest	5.197.256	18,8%	-1,4%	+2,8%

Bron: Toerisme Vlaanderen (2010), Toerisme in Cijfers 2009.

Overnachtingen in 2009 naar verblijfsmotief (incl. huurlogies aan de kust)						
	Ontspanning en vakantie		Conferentie, congres en seminarie		Andere beroepsdoeleinden	
	Aantal	Evolutie 2008-2009	Aantal	Evolutie 2008-2009	Aantal	Evolutie 2008-2009
Vlaanderen	21.995.476	-0,3%	3.151.490	-8,8%	2.462.829	-10,8%
Kust	9.630.184	-2,1%	77.237	-23,3%	113.845	-5,3%
Vlaamse regio's	6.978.322	-0,4%	757.216	-7,2%	845.089	-5,0%
Kunststeden	5.386.970	+3,2%	2.317.037	-8,7%	1.503.895	-14,1%
Vlaams Gewest	19.468.110	-1,2%	1.313.562	- 13,0%	1.630.867	-8,9%
Brussels Gewest	2.527.366	+7,3%	1.837.928	- 5,5%	831.962	-14,3%

Bron: Toerisme Vlaanderen (2010), Toerisme in Cijfers 2009.

Het aantal aankomsten in Vlaanderen kende een achteruitgang met 1,7% in 2009. Gezien het aantal overnachtingen sterker daalde dan het aantal aankomsten, werden de toeristische vakanties in en naar Vlaanderen korter. Deze trend naar kortere vakanties gold het voorbije jaar wereldwijd.

Aankomsten in 2009 (incl. huurlogies aan de kust)				
	Aantal	Aandeel	Evolutie 2008-2009	Evolutie 2005-2009
Vlaanderen	10.006.209	100,0%	-1,7%	8,7%
Kust	1.900.751	19,0%	-1,4%	-5,4%
Vlaamse regio's	3.108.553	31,1%	-0,8%	10,6%
Kunststeden	4.996.905	49,9%	-2,3%	14,0%
Vlaams Gewest	7.220.504	72,2%	-1,5%	7,6%
Brussels Gewest	2.785.705	27,8%	-2,2%	11,6%

Bron: Toerisme Vlaanderen (2010), Toerisme in Cijfers 2009.

De binnenlandse markt liet in 2009 een positieve groei van 1,0% optekenen en scoorde daarmee een goed resultaat. Ook de overige dichtbij markten brachten het er relatief gezien niet echt slecht vanaf met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk. De ongunstige wisselkoers van de Britse pond zorgde ervoor dat de Britten hun internationale reizen in 2009 sterk terugschroefden. De Spaanse en Italiaanse toeristen daarentegen verbleven het voorbije jaar wel meer nachten in Vlaanderen dan het jaar voordien (resp. +1,6% en +6,9%).

Belangrijkste markten in 2009 volgens aantal overnachtingen (incl. huurlogies aan de kust)			
	2009	Evolutie 2008-2009	Evolutie 2005-2009
België	14.416.084	+1,0%	+1,7%
Nederland	3.639.116	-2,7%	+3,0%
Duitsland	1.898.225	-1,1%	-6,2%
Frankrijk	1.757.486	+0,0%	+4,5%
Verenigd Koninkrijk	1.598.861	-19,3%	-21,7%
Spanje	555.352	+1,6%	+27,9%
V.S. Amerika	513.764	-4,9%	-10,9%
Italië	409.091	+6,9%	+18,3%
Andere	2.821.816	-10,0%	+2,9%
Buitenland	13.193.711	-5,8%	-1,4%
Algemeen Totaal	27.609.795	-2,3%	+0,2%

Bron: Toerisme Vlaanderen (2010), Toerisme in Cijfers 2009.

Het dagtoerisme in Vlaanderen had niet te lijden onder de crisis, integendeel. De Vlaamse toeristische attracties zagen hun bezoekersaantallen in 2009 stevig stijgen ten opzichte van het jaar voordien. De voorlopige cijfers tot en met oktober 2009 geven een stijging met 10,8%. De toeristisch-recreatieve attracties deden het bijzonder goed (+13,3%), maar ook de culturele attracties kregen 7,2% meer bezoekers over de vloer dan het jaar voordien.

Bezoekers toeristische attracties Vlaams Gewest		
	Aantal bezoekers Jan-okt 2009	Evolutie 2008- 2009 (jan-okt)
Toeristisch-recreatieve attracties	8.843	+13,3%
Dieren-, pret- en themaparken	4.882	+12,9%
Recreatieparken en waterplezier	1.911	+13,6%
Wetenschap en natuur	815	+1,8%
Sightseeing	1.236	+23,4%
Culturele attracties	5.704	+7,2%
Erfgoedmusea	2.916	+0,0%
Kunstmusea	1.256	+17,1%
Niet-museale erfgoedattracties	1.531	+15,0%
Totaal	14.548	+10,8%

Bron: Steunpunt Toerisme en Recreatie (2010), Trendbarometer attracties 2009 (voorlopige cijfers tot en met oktober 2009).

Met zo'n 18,6 miljoen dagtoeristen was 2009 ook voor het dagtoerisme aan de Vlaamse kust een schitterend jaar. Uit onderzoek blijkt dat meer dan twee derde van de dagtoeristen aan de Vlaamse kust Vlamingen zijn (66%); daarmee maakt de Vlaming gemiddeld 2,0 dagtrips per jaar naar de kust. 21% is afkomstig uit Wallonië of Brussel. Uit onderzoek blijkt verder dat de dagtoerist zeer tot uiterst tevreden is over zijn bezoek (76%); 22% is tevreden en slechts 2% is minder tevreden. De economische impact van het dagtoerisme is ook niet gering. Gemiddeld besteedt de dagtoerist 34,29 euro, wat de omzet in het dagtoerisme brengt op 639 miljoen euro. Daarmee zorgt het dagtoerisme voor een directe werkgelegenheid van zo'n 6.390 werknemers en een indirecte werkgelegenheid van 3.195 werknemers (voltijdse equivalenten). Het dagtoerisme heeft een aandeel van ongeveer 24% in de omzet binnen het totale kusttoerisme, tegenover 38% voor het commercieel verblijfstoerisme en nog eens 38% voor het tweede verblijfstoerisme.²

De eerste 6 maanden van 2010 waren er in Vlaanderen 4,4% meer overnachtingen ten opzichte van dezelfde periode in 2009. Alle bestemmingen, van de kust over de kunststeden tot de rest van Vlaanderen gaan vooruit. De groei in aankomsten (aantal toeristen en zakenlui) is nog iets positiever dan in overnachtingen: + 5,1% meer aankomsten.

Met ruim 3,8 miljoen aankomsten van januari tot en met mei 2010 staat Vlaanderen hiermee weer op het niveau van 2008. In 2009 verloor onze bestemming mede door de financieel economische crisis 1,8% aan aankomsten.

De groei van de overnachtingen is algemeen in heel Vlaanderen. De kust ziet het aantal overnachtingen met 1,8% stijgen, de kunststeden met 4,7%. De Vlaamse regio's die in 2009 het minst te lijden hadden onder de crisis, presteren het best met 5,5% groei.

De groei in de eerste maanden van 2010 voor de buitenlandse en binnenlandse markt is gelijkwaardig.

Binnenlandse vakantiegangers en zakenlui realiseren 4,5% meer overnachtingen, of bijna 150.000 overnachtingen meer dan in 2009 in dezelfde periode. Alle buitenlandse markten samen genereren eveneens 4,5% meer overnachtingen. In absolute termen betekent dit een groei van 200.000 buitenlandse overnachtingen.

² Bron: Westtoer (2010), Dagtoerisme aan de Kust – Een stabiele pijler van het kusttoerisme.

III STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

De missie voor het Vlaams toerismebeleid luidt als volgt:

Bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van het toerisme in en naar Vlaanderen met het oog op meer economisch rendement, tewerkstelling en welzijn (voor de inwoners van Vlaanderen)

1.De aantrekkings- en beleavingswaarde van de toeristische bestemming(en) (in) Vlaanderen vergroten

1.1. Impulsprogramma's voor Vlaamse bestemmingen met toeristisch potentieel

Met impulsprogramma's wil ik, supplementair aan de reguliere middelen, een doelgerichte, financiële en krachtige aanzet geven voor de kwalitatieve ontwikkeling van het toeristisch-recreatief product in Vlaanderen. Ik hang de impulsprogramma's en de inzet van financiële instrumenten op aan strategische beleidsplannen. Daardoor zal ik veel meer doelgericht en gestoeld op een duidelijk afgetekende visie de aantrekkings- en beleavingswaarde van de toeristische bestemming(en) in Vlaanderen kunnen ondersteunen.

Ik geef bovendien de opdracht om de impulsprogramma's decretaal te verankeren. Alle financiële instrumenten zullen dan in een regelgevend kader passen. Daarmee geef ik een antwoord op een opmerking van het Rekenhof, dat de subsidiestromen binnen toerisme onderzocht. Ik start met het uitwerken van een decretaal kader zodra het 'Strategisch Beleidsplan voor het Toerisme in Vlaanderen 2020' opgemaakt is. Dat strategisch beleidsplan moet het kader worden voor alle impulsprogramma's.

1.1.1. "100 jaar Groote Oorlog 2014-2018"

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 werd de driedelige projectstructuur (niveau 1: internationaal, niveau 2: Vlaanderen en niveau 3: provinciaal en lokaal) geoperationaliseerd.

Projectsecretariaat

In samenspraak met het agentschap Ruimte en Erfgoed, dat twee van de vier personeelsleden betaalt, wordt dit projectsecretariaat uit efficiëntieoverwegingen (eenheid van aansturing) gehuisvest bij het departement internationaal Vlaanderen. Sinds begin mei 2010 is het projectteam voltallig. Het projectsecretariaat fungeert als loket voor de Vlaamse overheid voor de voorbereiding, coördinatie en opvolging van het project.

Op 16 juni 2010 lanceerde het projectsecretariaat zijn website: <http://iv.vlaanderen.be/2014-18>. Deze website vormt een informatiekanaal voor de Vlaamse institutionele actoren en voor potentiële stakeholders en initiatiefnemers. In de loop van 2010 verscheen een beknopte versie van de website in het Engels, Frans en Duits ten behoeve van onze internationale partners.

Niveau 1 Internationaal.

De voorbereiding van de daartoe noodzakelijke internationale partnerschappen behoort tot de agenda van het Vlaamse buitenlandse beleid van de volgende jaren. Ik verwijs daartoe graag naar de beleidsbrief Buitenlands Beleid.

Gelet op de universele waarde van de Grote Oorlog, wil Vlaanderen het meest waardevolle erfgoed van de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek laten erkennen als Unesco werelderfgoed. Ik verwijs daartoe naar de beleidsbrief Onroerend Erfgoed.

Niveau 2: Vlaanderen

Op 23 september 2009 richtte de Vlaamse Regering een centrale projectgroep op die in 2010 meerdere malen samenkwam. De centrale projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken Vlaamse overheidsdiensten en wordt voorgezeten door de secretaris-generaal van het departement internationaal Vlaanderen. De beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid die niet direct betrokken zijn bij het herdenkingsproject hebben een contactpersoon aangeduid. De centrale projectgroep is het coördinatie- en informatie-uitwisselingplatform van het project voor de activiteiten die door de diverse geledingen van de Vlaamse overheid (departementen en agentschappen) in het kader van het herdenkingsproject worden ontwikkeld en fungeert als adviesorgaan voor de Vlaamse Regering. Vanuit hun bevoegdheid en opdracht zijn een aantal beleidsdomeinen zoals Onderwijs, Cultuur, Ruimtelijke Ordening, Landbouw en Visserij evenals de VRT (Vlaamse Radio- en Televisieomroep) reeds gestart met de voorbereidende initiatieven voor de herdenking.

Als coördinerend minister heb ik inmiddels mijn collega's van de Vlaamse regering bevoegd voor de beleidsdomeinen betrokken bij de herdenking van WO I aangeschreven om hun aandacht te vragen voor de synergieën tussen hun beleidsdomeinen en het herdenkingsproject.

Niveau 3: Provinciaal en lokaal

Op dit moment bereidt voornamelijk de provincie West-Vlaanderen actief de herdenking van 100 jaar 'Grote Oorlog' voor. Maar ook in andere provincies dan West-Vlaanderen werd slag geleverd, en tal van steden en gemeenten zullen hun geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog in herinnering brengen. Het is daarom dat de herinneringsinitiatieven en activiteiten worden opengetrokken naar de andere provincies en lokale besturen. In dit verband heb ik in 2010 de Vlaamse provinciegouverneurs aangesproken om hen attent te maken op de herdenking in de periode 2014-18. Daarnaast zullen ook diverse maatschappelijke actoren de opportuniteit krijgen om hun bijdrage aan de herdenking te leveren. Zo is het projectsecretariaat in 2010 begonnen met zijn "Ronde van Vlaanderen". Diverse stakeholders en potentiële actoren op het terrein werden gecontacteerd, waaronder openbare besturen, cultuur, onderwijs, heemkundige kringen, buitenlandse actoren en internationale organisaties.

Met de honderdste verjaardag van de "Grote Oorlog" in het vooruitzicht, wil ik bijzondere aandacht besteden aan een kwalitatieve toeristische ontsluiting van het WO I – product. 2014 lijkt nog veraf, maar nu al projecten voorbereiden en investeren in infrastructuur is noodzakelijk om van 2014-2018 een geslaagd en groots gebeuren te maken. '100 jaar Grote Oorlog' past in een internationale context, die zich in de projecten moet vertalen. Gebruik makend van het instrument voor toeristisch-recreatieve projecten, lanceerde ik op 22 juni 2010 een oproep aan organisaties en openbare besturen in heel Vlaanderen om projectvoorstellen in te dienen in het kader van de herdenking van '100 jaar Grote Oorlog'. Voor deze infrastructuurprojecten maakte ik 15 miljoen euro vrij. Met deze impuls wil ik projecten ondersteunen die een aantrekkelijk en kwalitatief hoogstaand toeristisch totaalproduct aanbieden in het kader van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog.

Drie types projecten komen voor subsidiëring in aanmerking:

- (1) De realisatie van een netwerk van kwalitatieve bezoekersattracties en -sites: een netwerk van verschillende instappunten die qua grootte, invalshoek, reikwijdte, ligging en thema naar elkaar doorverwijzen en inhoudelijk complementair zijn,*
- (2) Actuele en professionele bezoekersattracties: uitbreidingen, verbeteringen of verduidelijkingen aan toeristische onthaalinfrastructuur of ontsluiting en*

(3) WO I -beleven in het landschap: verschillende auto -, fiets- en wandelroutes doorheen het authentieke landschap die de belevingspunten en bezoekersattracties met elkaar verbinden. Nieuwe routes moeten het bestaande aanbod versterken.

Daarnaast heb ik in het kader van het besluit van de Vlaamse regering van 2 april 2004 betreffende de erkenning en financiële ondersteuning van toeristisch-recreatieve projecten in Zonnebeke – Museumtuin Passchendaele - en Ieper - bezoekerscentrum In Flanders Fields Museum betoelaagd.

Beleidsopties 2010-2011

Het regeerakkoord bepaalt dat de herdenking van ‘ 100 jaar Grote Oorlog’ moet uitgroeien tot een heel bijzonder beleidsdomeinoverschrijdend project. Deze herdenking zal als een topevenement in Vlaanderen en in de wereld uitgespeeld worden, maar dit zal op een serene wijze gebeuren. De concrete programmering van activiteiten naar aanleiding van de herdenking van honderd jaar Wereldoorlog I moet ertoe leiden dat:

- (1) de naam Vlaanderen internationale zichtbaarheid verkrijgt en duurzaam verbonden wordt met het vredethema;
- (2) de huidige en toekomstige generaties in Vlaanderen bewust en gesensibiliseerd worden rond thema's zoals verdraagzaamheid, interculturele dialoog en internationale verstandhouding met het oog op een open en tolerante samenleving en een actieve internationale oriëntatie en
- (3) het vrede-toerisme in (West)Vlaanderen aanzienlijk toeneemt.

Concreet bestaat het project uit twee luiken. Een investeringsluik, waarbij ik in de eerste plaats vanuit de Vlaamse begrotingen toerisme en erfgoed zal investeren in de toeristische valorisatie van de oorlogsrelicten (verbetering van de onthaalinfrastructuur) en de instandhouding van de monumenten (erfgoedzorg). In 2010-2011 start de uitvoering van het impulsprogramma WO I.

Uiteraard zal ik de komende jaren ook via de reguliere subsidielijnen zoals ondermeer voor Toeristisch-Recreatieve Projecten steun blijven verlenen aan de toeristische valorisatie van het WO-I-erfgoed.

Daarnaast bestaat het project uit een evenementieel luik, dat voor wat het binnenland betreft, zich uitstrekt over Vlaanderen. Voor wat de buitenlandse dimensie betreft, ligt de focus op die landen die soldaten hadden in Flanders Fields. Ik zal in 2011 een visienota over dit evenementenbeleid en een transparant toetsings- en financieringskader uitwerken.

Om een kwalitatief, divers en overzichtelijk evenementenaanbod te kunnen aanbieden, zal ik een inhoudelijk referentiekader opstellen. Dit referentiekader schuift vier parameters naar voor waarbinnen evenementen kunnen uitgewerkt worden:

- (1) een historisch-chronologische tijdsas met de relevante historische gebeurtenissen in de periode 1914-1918;
- (2) een geografische toewijzing waarbij relevante historische gebeurtenissen aan een locatie gekoppeld worden;
- (3) een thematische benadering waarbij onder meer historische, sociale, culturele en maatschappelijke invalshoeken aan bod kunnen komen en;
- (4) de doelgroep die onder meer een internationaal en toeristisch publiek omvat, evenals het brede Vlaamse publiek, een meer gespecialiseerd publiek... Ik besteed specifieke aandacht aan jongeren en schoolgaande jeugd.

Ik streef naar een evenwichtig en complementair aanbod gespreid over de volledige herdenkingsperiode 2014-2018. Dat evenwicht moet gezocht worden zowel wat invalshoek betreft (menselijk, medisch, militair, landschappelijk, het vredesverhaal, ...), als de grootte van de evenementen, de doelgroep en het type evenement (tentoonstellingen en muzikale initiatieven, herinneringsmomenten, plechtigheden...). Ik geef voorkeur aan evenementen die het verleden koppelen aan het heden.

Toerisme Vlaanderen start in 2011 de voorbereidingen op het vlak van de internationale toeristische marketing. Het agentschap zal contacten leggen en overleg plegen met potentiële en alle reeds betrokken partners in de diverse markten ter voorbereiding van het herdenkingsproject. Het gaat dan om de buitenlandse reisindustrie, om na te gaan hoe en in hoeverre op het evenement kan worden ingespeeld. Groot-Brittannië vormt de belangrijkste doelmarkt, gevolgd door Nederland, Ierland, Canada, de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland en Australië. Wallonië, Frankrijk en Duitsland volgen op de derde plaats en India en China in vierde instantie.

1.1.2. De Vlaamse Kunststeden waaronder Brussel

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

In het kader van het kunststedenactieplan gaf ik mijn goedkeuring voor drie nieuwe onderzoeksprojecten. Vooreerst heb ik beslist een lastenboek te laten uitwerken om het klantenbeheer in de kunststeden te optimaliseren. Daarnaast besliste ik om te onderzoeken hoe toeristische data in de kunststeden efficiënter en effectiever beheerd, alsook vlotter ontsloten kunnen worden. Tenslotte zal Toerisme Vlaanderen in samenwerking met de Vlaamse kunststeden een onderzoek uitvoeren over het recreatief verblijf- en dagtoerisme in de kunststeden.

Op 8 februari 2010 ontmoette ik mijn collega Christos Doulkeridis (COCOF) tijdens de lancering van de nieuwe marketingstrategie “365 dagen” van de vzw Toeristische Attracties. Ik nodigde mijn collega uit voor verder overleg op mijn kabinet op donderdag 11 maart 2010. Tijdens dit constructieve gesprek bespraken we de weerslag van de economische crisis op ons toerisme. In 2012 staat het toerisme in Brussel in het teken van gastronomie. Staatssecretaris Doulkeridis wil rond dit thema samenwerken met Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen pleegde overleg met het kabinet van de Brusselse Schepen van toerisme in het kader van de deelname van Brussel aan het project Tafelen in Vlaanderen.

Intussen heb ik zelf in gesprekken met Brusselse verantwoordelijken uit de politieke en toeristische gremia duidelijk gemaakt dat het Kunststedenactieplan geen marketingvehikel is, maar in de eerste plaats een instrument om het productaanbod te versterken en bijvoorbeeld ook de kennisuitwisseling tussen de steden te bevorderen. Ik stel vast dat er binnen het Brusselse stadsbestuur een positieve mentaliteitswending plaatsvindt en dat Brussel zich engageert in het Kunststedenactieplan. Brussels schepen voor toerisme Close was aanwezig op het overleg dat ik met de schepenen van toerisme van de Vlaamse kunststeden heb gehad. Daar spraken we af om een actieplan voor de kunststeden op te stellen met een visie op lange termijn. Ook de stuurgroep van het kunststedenactieplan mocht rekenen op een Brusselse vertegenwoordiger.

Toerisme Vlaanderen nodigde op 18 mei 2010 de nieuwe directeur van BITC (Brussel Internationaal – Toerisme en Congres), de heer Patrick Bontinck, voor een kennismakingsgesprek uit. Tijdens dit gesprek werd duidelijk dat zowel Brussels International Tourism & Congress (BITC) als Toerisme Vlaanderen op strategisch vlak in de nabije toekomst een aantal wijzigingen zullen doorvoeren. In dat licht zijn beide partijen overeengekomen de huidige samenwerkingsovereenkomst te herzien. BITC werkt actief mee aan zowel de opmaak van het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen als het internationaal marketingplan.

Beleidsopties 2010-2011

Op basis van een evaluatie van het lopende Kunststedenactieplan wil ik - naar analogie met de impulsprogramma's voor de Vlaamse Kust en Wereldoorlog I - het huidige Kunststedenactieplan omvormen tot een volwaardig impulsprogramma voor de Vlaamse kunststeden. De uitvoering wordt structureel geïntegreerd in de werking van het agentschap Toerisme Vlaanderen.

Ik zal verder inzetten op de samenwerking met Brussel. Het nieuw internationaal marketingplan zal tegen eind 2010 afgerond zijn en het nieuw strategisch beleidsplan tegen het voorjaar van 2011. Op dat moment zullen dus de grote lijnen vastliggen van waar het toerisme in Vlaanderen, inbegrepen Brussel, naartoe moet evolueren en wat daarin de rol van de Vlaamse overheid moet zijn. Op dat ogenblik zal ik met BITC en andere Brusselse partners afspreken hoe en met wie we concreet kunnen samenwerken op het terrein. Ook de samenwerkingsovereenkomst tussen Toerisme Vlaanderen en BITC komt op tafel om ze aan te passen aan de bevindingen van de twee hierboven genoemde strategische trajecten.

1.1.3. De Vlaamse Kust

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Op 26 februari 2010 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het impulsprogramma voor de Vlaamse Kust. Het toeristisch impulsprogramma Vlaamse Kust heeft tot doel het strategisch beleidsplan voor Toerisme en Recreatie aan de Vlaamse Kust 2009-2014 te helpen realiseren. Dit strategisch beleidsplan wordt vertaald in een indicatieve projectenlijst die gebaseerd is op een door publieke en private toeristische actoren van de Vlaamse Kust gedragen actieplan.

De Vlaamse Gemeenschap schreef een bedrag van 2,026 miljoen euro vastleggingmiddelen in op de begroting 2010 voor investeringen in het kusttoerisme. Deze middelen vormen het specifiek impulsbudget Vlaamse Kust en worden bij voorkeur ingezet voor de realisatie van projecten op de indicatieve projectenlijst, die op 9 juli 2010 aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd.

Uiteraard verleen ik verdere steun aan projecten die de Vlaamse Regering in het vorige steunprogramma 'Kustactieplan' goedkeurde en in uitvoering zijn. Op 30 april 2010 paste de Vlaamse Regering het Kustactieplan III-besluit aan om de uitvoering van de lopende projecten te waarborgen.

Beleidsopties 2010-2011

Ik zal het toeristisch impulsprogramma voor de Vlaamse Kust uitvoeren en inzetten op de realisatie van de projecten op de indicatieve projectenlijst. Op de begroting 2011 heb ik daartoe 2,026 miljoen euro uitgetrokken. Ik nodigde de projectindieners van de startklare projecten op de indicatieve projectenlijst uit om een volledig dossier in te dienen tegen 1 september 2010. Vervolgens werden de projecten gescreend volgens de vastgelegde methodologie met het afwegingskader. Deze methodologie is geënt op de beleidslijnen van het Strategisch Beleidsplan voor de Kust.

De beleidsstuurgroep zal mij advies verstrekken over de projecten die in aanmerking kunnen komen voor steun uit het impulsbudget Vlaamse Kust. Om in de verschillende aspecten van het kustproduct te kunnen investeren zal ik het budget verdelen over drie maatregelen:

- investeringen,
- sectorondersteuning en
- imagooversterkende evenementen en marketing.

Ik streef een evenwicht na tussen de verschillende maatregelen in een verhouding van 60% voor maatregel 1, en telkens 20% voor maatregel 2 en 3.

1.1.4. Vlaamse regio's met toeristisch potentieel

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

In het kader van het besluit van de Vlaamse regering van 2 april 2004 betreffende de erkenning en financiële ondersteuning van toeristisch-recreatieve projecten (TRP) ondersteunde ik verscheidene projecten in de Vlaamse Regio's.

Toerisme Vlaams-Brabant plaatste deze zomer in 11 toeristisch relevante horecazaken een gebruiksvriendelijke digitale infozuil. Zij verstrekken op een monitor met touchscreen alle toeristische informatie over de directe buurt en over de hele Groene Gordel in 4 talen. Op die manier kan een toerist zich op ieder tijdstip, ook na sluitingstijd van het toerismekantoor of gemeentehuis, informeren. De items die aan bod komen, zijn: kastelen, parken en tuinen, natuur, wandelen, fietsen, streekproducten, kunst- en erfgoed, kinderen, het Brabants trekpaard en Bruegel. Ik betoelaagde deze zuilen met een bedrag van 150.000 €. Op basis van een evaluatie na 1 jaar zal ik bekijken of het project nadien al dan niet uitgebreid wordt.

Ik investeerde via TRP in onthaal- en bezoekerscentra in de verschillende Vlaamse regio's. Voorbeelden daarvan zijn: het bezoekerscentrum voor ambachtelijke lambiekbieren in Beersel ,de ontsluiting van de burchtruïne Pietersheim in Lanaken met bezoekerscentrum, de inrichting van het nieuwe infokantoor in de oude Vismijn te Gent, het museum In Flanders Fields in Ieper en het bezoekerscentrum in Veurne.

Ook kende ik verspreid over heel Vlaanderen subsidies toe aan projecten die erfgoed ontsluiten en toegankelijk maken voor toeristen. In Limburg ondersteunde ik bijvoorbeeld de toeristische ontsluiting van "het mooiste dorp" Oud-Rekem in Lanaken , van de schachtbok op C-mine in Genk en de ontsluiting van de abdijsite Herkenrode in Hasselt. In Vlaams-Brabant betoelaagde ik de toeristische ontsluiting van het kasteel van Horst in Holsbeek. Antwerpen mocht rekenen op subsidies voor de ontsluiting van het Paleis op de Meir en in het Waasland gaf ik steun voor de inrichting van het belevingscentrum Fort Liefkenshoek in Beveren. Voor West-Vlaanderen vermeld ik de cultuur-toeristische ontsluiting van militair erfgoed Oosteroever in Oostende.

Fietsen en wandelen versterken de Vlaamse regio's op toeristisch vlak en ik ondersteunde dan ook meerdere projecten in dat verband via TRP. Voorbeelden hiervan zijn de realisatie van belevingspunten voor het Rivierpark en een snoer van dorpen in het regionaal landschap Kempen Maasland en de realisatie van fietsoplaadpunten op het fietsroutenetwerk in Haspengouw en Voeren. In de Antwerpse Kempen en Scheldeland verstrekke ik subsidies voor de verdere realisatie van het fietsnetwerk en de wandelnetwerken De Merode, Kempens Landgoed, Kempense Heide, Voorkempen en Rivierenland. Vlaams-Brabant mag rekenen op financiële ondersteuning voor de uitbouw van het wandelnetwerk Hagelandse heuvels.

Beleidsopties 2010-2011

Zoals aangekondigd in mijn beleidsnota wens ik op termijn een volwaardig impulsprogramma voor de Vlaamse regio's te ontwikkelen. Ik zal in 2011 overleg opstarten met de sector om gradueel te evolueren naar een kader voor gerichte Vlaamse ondersteuning in de regio's.

Ik zal de uitvoering van het strategisch plan toerisme en recreatie voor de Groene Gordel en de Vlaamse Rand verder ondersteunen. Een verdere ontsluiting van de Groene Gordel is nodig, want zij is nog te weinig bekend als aantrekkelijke toeristische regio. Daarom zal ik, cfr. in Voeren verder blijven investeren om van de Groene Gordel een top toeristische regio te maken.

Ik onderzoek ook de mogelijkheden om een verdere toeristische ontwikkeling van de Vlaamse regio's in hun geheel te stimuleren.

1.2. Verder ontwikkelen van sterke productlijnen in Vlaanderen

1.2.1. Fietsen, wandelen en ruiters

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Op 22 februari 2010 verschenen de vernieuwde richtlijnen voor de bewegwijzering van toeristisch-recreatieve fietslussen en fietsnetwerken. Via TRP ondersteunde ik in 2010 drie projecten voor 144.800 euro, waaronder een pilootproject in Limburg voor oplaadpunten voor elektrische fietsen. 15 nieuwe fietsvriendelijke verblijven werden erkend. Door de opening van het fietsroutenetwerk Pajottenland-Zennevallei in april 2010 is nu heel Vlaanderen verbonden door fietsknooppunten routes voor in totaal 12.300 kilometer.

Op 22 februari 2010 werden eveneens de vernieuwde richtlijnen voor de bewegwijzering van toeristisch-recreatieve wandellussen en wandelnetwerken en toeristische voetgangersbewegwijzering gepubliceerd. Via TRP keurde ik 9 wandelprojecten goed in 2010. Volgende nieuwe wandelnetwerken werden geopend: Rivierenland (april 2010), Kempens Landgoed (mei 2010), Bulskampveld (juni 2010) en Pajottenland (juni 2010). Met het Compostellagenootschap pleegde ik overleg over de pelgrimsroutes. .

In het kader van de lokale diensteneconomie heb ik voor de provincie Antwerpen een pilootproject goedgekeurd voor het globale onderhoud van de provinciale toeristische infrastructuur, zoals fiets- en wandelpaden, bewegwijzering, enz.

Beleidsopties 2010-2011

Toerisme Vlaanderen zal nagaan hoe het Fietsactieplan, dat afloopt eind 2010, kan verdergezet worden. Het fietsactieplan is een kader met een geïntegreerde visie over toeristisch-recreatief fietsen. Dit houdt in dat Toerisme Vlaanderen zowel op het vlak van beleid, investeringen, kwaliteitszorg, marketing als onderzoek acties onderneemt. Ook na 2010 blijft dergelijke aanpak noodzakelijk. Van zodra het strategisch plan voor het toerisme in Vlaanderen 2020 klaar is, overweeg ik, naar analogie met het fietsactieplan, een wandelactieplan op te starten.

Via TRP, TWP (toeristische tewerkstellingsprojecten) en de verschillende impulsprogramma's wil ik verder inzetten op het ontwikkelen van het fiets- en wandelproduct. Zo zal het pilootproject van de provincie Antwerpen voor het onderhoud van de toeristische routestructuur verder worden geconcretiseerd. Ik voer daarnaast de realisatie van de volgende wandelnetwerken door: Land van Mortagne (West-Vlaanderen), Kempense Heide (Antwerpen) en Vlaamse Ardennen (Oost-Vlaanderen).

Naar analogie met de methodologie voor fietsen zal in het kader van het project Grenzeloos Wandelen een methodologie voor de monitoring van wandelnetwerken ontwikkeld worden.

Naar het model van fietsen en wandelen zal ik vernieuwde richtlijnen voor de bewegwijzering van ruiter- en mentoerisme ontwikkelen.

1.2.2. Erfgoed

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

In het kader van TRP heb ik de toeristische ontsluiting van een aantal belangrijke erfgoedprojecten financieel ondersteund: het cultuurtoeristisch beleevingsproject “in het spoor van de Red StarLine” en de cultuurhistorische ontsluiting van het Paleis op de Meir te Antwerpen, de toeristische ontsluiting van de schachtblok C-Mine in Beringen, de vertaling van informatiegidsen voor het kasteel van Horst in Holsbeek, en een studie over het militair erfgoed op de Oosteroever in Oostende.

Beleidsopties 2010-2011

De toeristische vraag sluit niet steeds aan bij het aanbod aan cultureel erfgoed en omgekeerd. Er is vaak een spanningsveld tussen de erfgoedzorger die zijn site in stand wil houden en de toeristische ondernemer of overheid die dit erfgoed als cultuurtoeristisch product wil inschakelen in zijn commerciële activiteiten. Anderzijds bezit niet ieder erfgoedelement voldoende toeristisch belang of wervingskracht. Omwille van deze redenen dient de harmonieuze ontwikkeling van duurzaam cultureel erfgoedtoerisme in nauw overleg tussen alle belanghebbenden en betrokkenen te gebeuren. Een goede afstemming tussen behoud/restauratie door de erfgoedspelers en de toeristische ontsluiting door Toerisme Vlaanderen en andere toeristische actoren moet een continue reflex worden bij elke betrokken actor.

Toerisme Vlaanderen bereidt een actieplan over toerisme en erfgoed voor. De focus in dit plan ligt op het beter en duurzaam uitspelen van het rijke erfgoed van Vlaanderen als toeristische troef. De toeristische ontsluiting van het erfgoed past binnen de doelstellingen van mijn toerisme- en erfgoedbeleid, in de zin dat er economisch rendement, tewerkstelling en welzijn mee gepaard gaan. Het actieplan zal tevens een aantal concrete voorstellen bevatten met het oog op het beter toeristisch vermarkten van het erfgoed. Mogelijke sporen zijn: begeleiden en promoten van erfgoedlogies, ontwikkelen van erfgoedevenementen, ontwikkelen van thematische erfgoedroutes, vermarkten van TRP-projecten, uitwerken van thematische toeristische clusters rond erfgoed,... Het actieplan over toerisme en erfgoed kan de basis vormen voor een gezamenlijke aanpak met betrekking tot de ontsluiting en het vermarkten van het Vlaamse erfgoed. Hierbij wordt aandacht besteed aan de binnen- en buitenlandmarketing.

Ik wil gebruik maken van de oprichting en uitbouw van een Vlaamse “Erfgoedtrust” om ook de toeristische troeven van het Vlaamse erfgoed uit te spelen.

1.2.3. Watertoerisme

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Promotie Binnenvaart Vlaanderen, een door de Vlaamse overheid ondersteunde vzw die bestaat uit verschillende private en publieke actoren op het vlak van de binnenvaart, heeft het voortouw genomen om 4 recreatieve vaarlussen in Vlaanderen uit te werken: (1) de parels van de Kempen, (2) onthaasten in de Westhoek, (3) langs Vlaamse kunststeden en (4) varen met staande mast. Ik heb de Vlaamse Pleziervaartfederatie in het kader van TRP erkend als een organisatie van toeristisch belang en haar project voor de aanlegsteiger in de Ketelvest in Gent gesubsidieerd.

Om hun werking beter op elkaar af te stemmen ondertekenden Toerisme Vlaanderen en het agentschap Maritieme Dienstverlening Kust op 1 juli 2010 een samenwerkingsovereenkomst.

Beleidsopties 2010-2011

Toerisme Vlaanderen zal op basis van de 4 voornoemde vaarlussen en de bestaande informatie de nodige inspanningen leveren voor een optimale promotie van deze vaarlussen. Deze optimalisering kan zich zowel situeren op het inhoudelijke vlak als op het materiële vlak. Het agentschap zal uiteraard enkel promotie voeren in die markten en bij die doelgroepen waar er voldoende potentieel aanwezig is. De uitwerking van het actieplan voor de promotie is voorzien in het najaar 2010 om vervolgens uitgerold te worden in het vaarseizoen 2011.

1.2.4. Toeristisch onthaal

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik onderzoek momenteel de mogelijkheid om generieke “Vlaanderen”-modules in te planten in de infokantoren in de Vlaamse kunststeden en in Oostende. Daarnaast startte de uitvoering van het regionale luik van het onthaalactieplan in de pilootregio's: de Westhoek, Vlaamse Ardennen, Groene Gordel, Antwerpse Kempen en Haspengouw. Ook investeerde ik via TRP in het bezoekerscentrum van Alden-Biesen (Bilzen), het streekbezoekerscentrum van Geraardsbergen, een infokiosk in Lo-Reninge, een infopunt in Gavere en in de infokantoren van Poperinge, Lommel en Kalmthout.

Het agentschap sloot een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB) voor het opzetten van specifieke trainingen en vorming voor toeristisch personeel ter ondersteuning van de diensten voor toerisme. Ook organiseerde Toerisme Vlaanderen een tevredenheidsonderzoek over de infokantoren. Daarbij werd gepeild naar de dienstverlening en de klantvriendelijkheid van de baliemedewerkers, evenals naar de bereikbaarheid, ligging en de inrichting van het infokantoor. Het agentschap bezorgde de resultaten van dit tevredenheidsonderzoek, dat tevens dienst doet als nulmeting, aan de deelnemende gemeenten en diensten van toerisme.

Toerisme Vlaanderen evalueerde in 2009 het proefproject op Brussels Airport met een onbemande infokiosk in Pier A en een kleine kiosk in de bagageafhaalruimte. Deze onbemande infokiosken leverden veel visibiliteit en zorgden voor de verspreiding van een beknopte Vlaamse onthaalbrochure. Via een samenwerking met BITC, OPT (Office de Promotion du Tourisme de Wallonie et de Bruxelles, toeristische dienst Wallonië en Brussel) en de luchthaven zelf kon Vlaanderen echter een beter alternatief realiseren, met name een gedeelde, bemande onthaalbalie, inclusief folderwand. Sinds 1 mei 2010 is deze samenwerking operationeel. Het contract voor de onbemande infokiosken werd opgezegd.

Langs de autosnelwegen wordt sinds september 2009 de Vlaamse onthaalbrochure verspreid via het 'Visit-Flanders-netwerk' van folderhouders in de wegrestaurants.

Via TRP gaf ik een financiële tussenkomst voor de toeristische bewegwijzering in de Vlaamse kunststeden en in Oudenaarde, Ronse en Sint-Niklaas.

Toerisme Vlaanderen en het Agentschap Wegen en Verkeer sloten een overeenkomst om het project met betrekking tot de vernieuwing van de bruine borden langs de autosnelwegen samen te realiseren. Toerisme Vlaanderen richt zich hierbij op de inhoudelijke aspecten en de coördinatie met de toeristische sector voor het ontwerp. Het Agentschap Wegen en Verkeer is de aanbestedende overheid. De laatstgenoemde levert de kennis met betrekking tot de verkeerstechnische aspecten en zal instaan voor de productie en de plaatsing van de borden. Op 6 november 2009 verscheen een oproep tot kandidaatstelling in het Bulletin der Aanbestedingen. De geselecteerde kandidaten werden gevraagd om tegen 11 oktober 2010 hun offerte in te dienen samen met een voorstel van vormelijk concept. Na de gunning zal het agentschap Wegen en Verkeer in overleg met de respectievelijke steden en regio's de nieuwe borden concreet uitwerken.

Beleidsopties 2010-2011

In functie van de ervaringen op het terrein heb ik aan Toerisme Vlaanderen gevraagd om de visienota "toeristisch onthaal" bij te stellen. Daarnaast worden op basis van de resultaten van het onderzoek over de implementatie van de generieke "Vlaanderen"-modules in de Vlaamse kunststeden en Oostende, de eerste projecten uitgevoerd. Na de uitvoering van de regionale onthaalactieplannen in de pilootregio's kan de realisatie van het onthaalactieplan in de overige regio's starten. Ook zullen de resultaten van het in 2009 gevoerde tevredenheidsonderzoek worden aangewend om de kwaliteit van de toeristische infokantoren te verbeteren.

De samenwerking met de VDAB omtrent de professionalisering van het onthaal in de toeristische diensten krijgt een meer concrete vorm met het inrichten van een webcursus "klantgerichte communicatie". Ik ontwikkel een handleiding voor het opstellen van functieprofielen voor toeristisch onthaal. Tevens zal ik instrumenten ontwikkelen voor de ondersteuning en professionalisering van de gidsenwerking voor toeristische infokantoren.

Toerisme Vlaanderen zal blijven participeren aan de grote infobalie in de aankomsthal van Brussels Airport en waar nodig de werking van de balie bijsturen. In dezelfde lijn onderzoekt het agentschap de mogelijkheden voor een onthaal in het treinstation van Brussel-Zuid, een project waarbij BITC eveneens betrokken zou zijn.

Ik geef de opdracht om het 'Visit-Flanders netwerk' van folderdistributie langs de autosnelwegen te evalueren met de nodige aandacht voor nieuwe mogelijkheden of andere opportuniteiten.

Toerisme Vlaanderen en het Agentschap Wegen en Verkeer zullen in het najaar 2010 samen met de Vlaams Bouwmeester overgaan tot de gunning van het bestek voor het ontwerp van de bruine borden langs de autosnelwegen. Voor de bepaling van de inhoud van het beeldvlak van de borden zal Toerisme Vlaanderen optreden als faciliterende overheid om de betrokken regio's en steden de nodige inspraak te verlenen. De ontwerpen van de borden worden in de loop van 2011 gerealiseerd waarna de effectieve plaatsing van deze borden langs de autosnelwegen kan gebeuren.

1.2.5. MICE

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Toerisme Vlaanderen behandelde in 2009 met zijn dienst Congresbureau Vlaanderen-Brussel 124 concrete aanvragen voor MICE-evenementen, 72 info-aanvragen en organiseerde 12 site inspection trips. Van de 124 aanvragen waren er 102 residentiële meetings waarvan 72 dossiers werden bevestigd en 49 dossier nog in behandeling zijn. De al bevestigde dossiers stonden gelijk aan 46.555 overnachtingen of een macro-economische omzet van naar schatting 14.897.600€. Voor 2010 behandelde het Congresbureau eind juli reeds 96 dossiers. De vooruitzichten voor dit jaar gaan dan ook in de richting van een betekenisvolle groei.

Ik heb een subsidie van 57,2 miljoen euro toegekend aan de vzw Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen (vzw KMDA) voor de vernieuwing en modernisering van de Koningin Elisabethzaal te Antwerpen. De Elisabethzaal, onderdeel van het zalencomplex van de Antwerpse Zoo aan het Koningin Astridplein, is vooral gekend als een prachtige concert- en congreszaal. Het is een stuk erfgoed met een enorm rijke geschiedenis, goed voor een capaciteit van 2000 personen. Doel van dit belangrijke (ver)bouwproject is de Elisabethzaal grondig te renoveren en de akoestiek en publieksbeleving ervan op een internationaal niveau te brengen. Met de omvangrijke subsidie wil de Vlaamse Regering de uitbreiding van het bestaande complex ondersteunen en de congresfaciliteiten naar een aanzienlijk hoger niveau tillen. Ook de logistieke toegang en brandveiligheid zullen verbeteren. De Elisabethzaal zal ook de Filharmonie van Vlaanderen resideren. In de vernieuwde Elisabethzaal zullen traditie en moderne techniek hand in hand gaan. Naarmate de werkzaamheden vorderen, zal de Vlaamse Regering een subsidiebedrag van 57,2 miljoen euro in schijven uitbetalen in de loop van de volgende jaren. De KMDA blijft het beheer en de exploitatie op zich nemen van zowel de Elisabethzaal als de aanpalende zalen.

Beleidsopties 2010-2011

Vanaf oktober 2011 is Brussel voor 3 jaar gaststad van de nieuwe AIDEX beurs en conferentie. Toerisme Vlaanderen werkte nauw samen met het Brussels Convention Bureau (BITC) om dit humanitaire congres naar de hoofdstad te brengen. Voor een stad als Brussel zijn grote beurzen en congressen een belangrijke bron van inkomsten. Op macro-economisch niveau zal de nieuwe conferentie jaarlijks zorgen voor om en bij de 15.000 hotelovernachtingen. Omgerekend naar wat een congressist besteedt en verspreid over een periode van drie jaar, betekent dit een injectie van bijna 5 miljoen euro in de Brusselse economie. Brussel speelt als internationale trekpleister een aanzienlijke rol in de MICE-werking van Toerisme Vlaanderen. Ook zal het agentschap zich verder toeleggen op het onderhouden van sterke partnerships met alle lokale congresbureaus in Vlaanderen. Bovendien breidt het agentschap zijn werking ten opzichte van internationale verenigingen en bedrijven uit.

Naast de reguliere werking zijn voor 2011 een nieuw Custom Relation Management-systeem voorzien, een update van de website en de introductie van een e-newsletter voorzien. Daarnaast wordt de persoonlijke verkoop opgedreven met acties naar internationale verenigingen. Vlaanderen is tijdens de herfst van 2010 vertegenwoordigd op de internationale MICE-vakbeurzen CIBTM (Peking) en EIBTM (Barcelona). In 2011 zet het agentschap extra in op de Amerikaanse markt met deelname aan

de beurzen AIBTM en IMEX Amerika. Ook IMEX Frankfurt, EMIF en EIBTM staan in 2011 opnieuw op het programma.

Een bijgesteld MICE-actieplan, dat al deze concrete initiatieven moet kaderen en richting geven in relatie tot een efficiënte inzet van de beschikbare middelen, is in voorbereiding bij Toerisme Vlaanderen. Dit MICE-plan moet gealigneerd worden op het herziene Internationaal Marketingplan dat momenteel in ontwikkeling is.

De goedkeuring van het ontwerp voor de renovatie de Koningin Elisabethzaal in Antwerpen en de voorbereiding van het aanbestedingsdossier is voorzien in oktober 2010. De renovatiewerken kunnen dan starten in 2012.

1.2.6. Eet- en tafelcultuur in Vlaanderen

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik ondersteun de vzw Tafelen in Vlaanderen als toeristisch werkgelegenheidsproject door financiering van zes personeelsleden en middelen voor promotie. De werking van de vzw Tafelen in Vlaanderen stond in 2009 in het teken van 'Leven in de Brouwerij'. Alle provincies werkten verblijfsarrangementen, degustaties en restaurantmenu's uit waarin bier centraal stond. In het kader van dit project startten de VRT en Toerisme Vlaanderen een samenwerking voor het Canvas-programma "Tournée Générale". Gekoppeld aan het programma verschenen een "Tournée Générale" website, een cadeaubox (Vivabox), een speciaal bier en een boek waarvan tot hiertoe al 26.000 exemplaren verkocht werden.

Toerisme Vlaanderen sloot een samenwerkingsovereenkomst af met de vzw Tafelen in Vlaanderen op het vlak van promotie voor de Vlaamse eet- en tafelcultuur. Het agentschap werkte het voorbije jaar specifieke promotie-acties uit op de Nederlandse en de Vlaamse markt, onder meer voor de authentieke verblijfsarrangementen. De productontwikkeling gebeurde door de vzw Tafelen in Vlaanderen.

De vzw Tafelen in Vlaanderen sloot ook een samenwerkingsovereenkomst met DAR (Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid) en de Week van de Smaak in het kader van het EU-voorzitterschap van ons land. Naar aanleiding van dat voorzitterschap werkte de vzw Tafelen in Vlaanderen een aantal acties uit (ambassadeurs van Vlaanderen Lekker Land, Hoppas) en werd de Engelstalige website www.sweetflanders.eu gelanceerd. Tenslotte verscheen een (digitale) Engelstalige versie van het magazine Vlaanderen Lekker Land en werd actief gecommuniceerd naar expats in Vlaanderen met de actie 'Kom neuzen in Vlaanderen Lekker Land'.

De tweede editie van "The Flemish Primitives", een innovatief Vlaams gastronomieproject met meer dan 1.300 deelnemers, sluit aan bij het streven om Vlaanderen bekend te maken als een vakantiebestemming waar je kan genieten van het goede leven. Voor Toerisme Vlaanderen vormde dit evenement een originele kapstok om de bestemming Vlaanderen onder de aandacht te brengen van de internationale toeristische en lifestyle-pers. Vanuit de 4 buurlanden, Oostenrijk, Spanje, Italië, Zweden, India en Amerika bracht Toerisme Vlaanderen 18 – vooraf geselecteerde - internationale topjournalisten mee. De focus lag uiteraard op de topgastronomie in Vlaanderen met aandacht voor de omgeving "Vlaanderen", hier meer bepaald de stad Brugge.

Beleidsopties 2010-2011

Ik zal de Vlaamse gastronomie in het buitenland blijven uitspelen. Ook in het binnenland voorzie ik in 2010-2011 acties om de Vlaamse eet- en tafelcultuur versterkt in de verf te zetten. Ik blijf de vzw Tafelen in Vlaanderen verder ondersteunen in 2011. Ik heb opdracht gegeven aan de belangrijkste actoren inzake de toeristische productontwikkeling en promotie van de tafelcultuur (waaronder de vzw Tafelen in Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen, HORECA Vlaanderen, de provinciale toeristische organisaties, PIV, (kunst)steden, ...) om een versterkt samenwerkingsmodel uit te tekenen dat kan gelden vanaf 2012. Ik streef naar een integrale en brede benadering met meer aandacht voor internationale promotie en de koppeling aan logies, niet enkel op het platteland maar ook in de steden. Daarbij dient de horeca in sterke mate betrokken te worden.

Het magazine 'Vlaanderen Lekkerland', verspreid op 80.000 exemplaren in Vlaanderen en Nederland, zal meer dan zestig verblijfsarrangementen promoten tussen mei en oktober 2010. Datzelfde aanbod staat op meerdere websites en zal speciaal voor de 'expats' die verblijven in ons land maar het aanbod vaak onvoldoende kennen, vertaald worden naar het Engels.

Met een wedstrijd ondersteund door tal van lokale media en gemeentebesturen gingen we op zoek naar ambassadeurs van Vlaanderen Lekkerland. In september 2010 zijn de laureaten gevierd en de culinaire ambassadeurs beloond (Kasterlee, St. Laureins, Hamont-Achel, Affligem, Poperinge). Zij behouden de titel voor twee jaar.

1.3. Evenementenbeleid

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik zette de subsidielijn voor evenementen met toeristisch belang en/of internationale uitstraling verder. Volgende evenementen kregen een subsidie toegekend (in de periode 08/2009 tot 08/2010): 'Antwerp Outgames 2013'; 'Last Post Taptoe';, 'Exotisme in Musica Antiqua';, 'Internationale tweedaagse van Blankenberge'; 'Liber Floridus';, 'Luc Tuymans, een visie op Centraal-Europa'; 'Van Brugse Metten tot Guldensporenslag' 'Lucas Granache en zijn Tijd.

De tentoonstelling Rogier Van Der Weyden, die liep van 20 september tot 6 december 2009 en ondersteuning kreeg van de Vlaamse Regering, was een overdonderend succes. De tentoonstelling trok maar liefst 151.751 bezoekers naar het nieuwe Museum M in Leuven, waarvan 23,9% afkomstig uit het buitenland. Een publieks- en impactonderzoek, becijferde de totale economische return van de tentoonstelling op 7,3 miljoen euro. Naast de directe (economische) return van de tentoonstelling, kreeg de stad Leuven extra naambekendheid en een meer uitgesproken imago als Kunststad.

Er is een thematisch Managementcomité "culturele diplomatie" opgericht door het departement internationaal Vlaanderen, het agentschap Toerisme Vlaanderen en het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen enerzijds en het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het agentschap Kunsten en Erfgoed en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen anderzijds. Dit Managementcomité zal instaan voor het pro-actief en strategisch denken op lange termijn over culturele diplomatie en hiermee samenhangende internationale activiteiten. Door betere informatiedoorstroming en taakafspraken tussen de verschillende beleidsdomeinen moet Vlaanderen beter gebruik kunnen maken van het potentieel van evenementen. Dit zowel op het vlak van publieksdiplomatie, participatie, toeristisch rendement en imagovorming/branding van Vlaanderen.

Beleidsopties 2010-2011

Op basis van een evaluatie van het toeristisch evenementenbeleid, periode 2007-2009, onderzoek ik hoe het toeristisch evenementenbeleid kan versterkt worden. De bedoeling is te komen tot een duidelijkere focus met bijhorende criteria. Aanpassingen in de procedure voor de beoordeling van evenementen moeten de afstemming met de andere beleidsdomeinen verhogen. Ik wil samen met mijn collega's in de regering werken aan een geïntegreerd Vlaams evenementenbeleid, waarbij maximaal gebruik wordt gemaakt van het potentieel van evenementen voor het verbeteren van het imago en de uitstraling van Vlaanderen als toeristische bestemming.

Vijf jaar na Corpus '05 en acht jaar na Brugge 2002, Culturele Hoofdstad van Europa presenteert Brugge een nieuw grootschalig cultureel evenement: Brugge Centraal (Brugge, 18 september 2010 - 30 januari 2011). Centraal in het programma staat de expositie Van Eyck tot Dürer. Daarnaast komt er een hedendaags luik waarvoor Luc Tuymans werd aangesteld. Op het budget voor internationale evenementen heb ik 495.000 euro uitgetrokken voor de ondersteuning van dit project. Toerisme Vlaanderen zal hiervoor promotie voeren via de reguliere kanalen (website, newsletters,...) en organiseert internationale persreizen vanuit de buurlanden, Spanje, Italië, Oostenrijk, Denemarken/Zweden en Japan. Daarnaast investeert het agentschap nog eens 25.000 euro in "joint promotions" voor het evenement.

Het nieuwe Museum aan de Stroom, kortweg MAS, is een nieuw, vernieuwend en ambitieus project voor een actueel en actief stadsmuseum in Antwerpen. De ruggengraat vormen de collecties van het Nationaal Scheepvaartmuseum, het Volkskundemuseum, het Etnografisch Museum, het Museum Vleeshuis en de collectie havengebonden maritieme en industrieel-archeologische voorwerpen daterend van de prehistorie tot nu. Toerisme Vlaanderen zal een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de Stad Antwerpen en het MAS. De partijen willen zich ertoe verbinden actief samen te werken op het vlak van de internationale promotie van het MAS en de tijdelijke tentoonstelling "A Story of the Image". Daarvoor wordt een gezamenlijk budget uitgetrokken van 150.000 euro in 2010/2011.

Het stadsmuseum Gent STAM opende op 9 oktober in het voormalige abdij- en kloostergebouw van de Bijloke. Het verhaal van Gent wordt verteld door een chronologisch parcours. Gent is een universiteitsstad, een havenstad, een historische stad, een cultuurstad, een stad van alle tijden. Het STAM wordt het instrument om de stad laag per laag te ontcijferen, om oude stadsweefsels weer zichtbaar te maken en om krijtlijnen voor de toekomstige ontwikkelingen te ontdekken.

Ik grijp de viering 100 jaar Ronde van Vlaanderen in 2013 aan om het toeristisch product te versterken en te vermarkten. Ik heb daartoe een stuurgroep met alle betrokken toeristische actoren geïnstalleerd die eerst alle bestaande initiatieven inventariseert. Nadien zal een actieplan worden opgesteld.

2. Stimuleren van het toeristisch ondernemerschap

2.1. Sterke partnerschappen uitbouwen met de private en publieke actoren

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

De agentschappen Toerisme Vlaanderen en Maritieme Dienstverlening en Kust sloten een samenwerkingsakkoord om hun werking beter op elkaar af te stemmen. Zowel de opmaak van het internationaal strategisch marketingplan als de opmaak van het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen 2020 gebeuren in nauw overleg met de toeristische sector.

Beleidsopties 2010-2011

Het strategisch beleidsplan “toerisme in Vlaanderen 2020” dat in volle voorbereiding is, zal aangeven welke partnerschappen we moeten uitgebouwen worden voor een optimale werking van het toerisme in Vlaanderen. Van zodra dit beleidsplan gevalideerd is, kan de concrete vormgeving van de partnerschappen met de privésector en andere publieke actoren aanvangen.

2.2. Implementatie, evaluatie en handhaving van de toeristische decreten

2.2.1. Logiesdecreet

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Op 1 januari 2010 trad het logiesdecreet in werking. Met dat decreet is er voortaan één overkoepelende regelgeving voor alle vormen van toeristische verblijfsaccommodatie als kwaliteitsgarantie voor de verblijfstoerist. In overleg met de betrokken sectoren heb ik een overkoepelende kwaliteitsregeling voor alle logiesvormen uitgewerkt, met naast een duidelijk en transparant vergunningenstelsel ook een nieuw, eenvormig classificatiesysteem met (1 tot 5) sterren voor alle vergunde logiescategorieën.

Het ontwerpdecreet definieert vijf categorieën van toeristisch logies: hotels, openluchtrecreatieve terreinen (campings, kampeerautoterreinen en vakantieparken), gastenkamers, vakantiewoningen en vakantielogies (restcategorie, met o.a. trekkershutten). Elk toeristisch logies moet voldoen aan overkoepelende minimumvoorwaarden op het vlak van (brand)veiligheid, onderhoud en hygiëne en ruimtelijke ordening. Daarnaast legt het logiesdecreet per categorie specifieke uitbatingvoorwaarden vast.

In september 2009 maakte Toerisme Vlaanderen afspraken met de sector omtrent de communicatie over het logiesdecreet. Een communicatieplan legt deze afspraken vast. Vanaf oktober 2009 ging een portaalpagina www.toerismevlaanderen.be/logiesdecreet online met daaraan verbonden 5 categorie-specifieke webpagina's met algemene informatie. Toerisme Vlaanderen zette, samen met de provinciale toeristische organisaties, het departement internationaal Vlaanderen en de beroepsorganisaties, heel sterk in op het rechtstreeks informeren van de sector via een uitgebreide reeks infosessies.

Het agentschap lanceerde in april 2010 het Vlaams Logies Informatie Systeem (VLIS). Met het VLIS ontwikkelde Toerisme Vlaanderen één platform voor het gegevensbeheer van dossiers van de toeristische sector. Tegelijk wil het stevige ambities waarmaken op vlak van e-GOV (een e-loket, gegevens slechts éénmaal opvragen, connecties met andere databanken van de Vlaamse overheid) en op vlak van lastenvermindering en administratieve vereenvoudiging. Sinds april 2010 kunnen

vakantiewoningen zich aanmelden. Sinds 19 augustus 2010 is het ook mogelijk om kleinschalige gastenkamers, openluchtrecreatieve terreinen en vakantie-logies via VLIS aan te melden.

Om de administratieve en organisatorische druk te beperken en de aflevering van de brandveiligheidsattesten vlot te laten verlopen, creëerde het nieuwe logiesdecreet een extern keuringsorgaan op vlak van brandveiligheid. Dat keuringsorgaan controleert ter plaatse de naleving van de brandveiligheidsvoorschriften, vooraleer de burgemeester het brandveiligheidsattest aflevert. Ik heb op 20 mei 2010 via een aanbesteding AIB-Vinçotte aangeduid om de volgende vijf jaar de brandveiligheid van vakantiewoningen tot 10 personen en van gastenkamers en vakantie-logies met maximaal 2 kamers en voor maximaal 8 toeristen te controleren.

Hieronder geef ik een overzicht van logies die per 15/08/2010 volgens het nieuwe decreet werden vergund of aangemeld:

<i>Categorie</i>	<i>aantal</i>
<i>a) ambtshalve hervergunde toeristisch logies</i>	
<i>hotels</i>	<i>44</i>
<i>openluchtrecreatieve terreinen</i>	<i>18</i>
<i>gastenkamers</i>	<i>62</i>
<i>vakantie-logies</i>	<i>8</i>
<i>vakantiewoningen</i>	<i>31</i>
<i>b) aangemelde toeristisch logies</i>	
<i>gastenkamers (= tot max. 2 kamers/8 personen)</i>	<i>112</i>
<i>vakantie-logies (= tot max. 2 kamers/8 personen)</i>	<i>7</i>
<i>openluchtrecreatieve terreinen (= tot max. 2 percelen/8 personen)</i>	<i>0</i>
<i>vakantiewoningen</i>	<i>192</i>
<i>c) nieuwe vergunningen</i>	
<i>hotels in Brussel</i>	<i>1</i>
<i>openluchtrecreatieve terreinen</i>	<i>4</i>
<i>gastenkamers</i>	<i>7</i>
<i>vakantie-logies</i>	<i>0</i>
<i>vakantiewoningen</i>	<i>0</i>

Wat de ambtshalve hervergunde gastenkamers, vakantie-logies en vakantiewoningen betreft, zijn dit logies die al een vergunning in de categorie O hadden onder het vroegere hoteldecreet.

In mijn opdracht maakte Toerisme Vlaanderen een nota op die de problemen met betrekking tot het logiesdecreet en ruimtelijke ordening in kaart brengt. Op basis van die nota zal ik overleggen met mijn collega bevoegd voor ruimtelijke ordening.

Beleidsopties 2010-2011

In de komende maanden zal het VLIS verder uitgebreid worden, zowel naar logiescategorieën en functionaliteiten voor gebruikers als voor de behandelende ambtenaren. Het decreet toeristisch logies wordt verder geïmplementeerd.

Ik zal overleggen met mijn collega bevoegd voor ruimtelijke ordening over de interpretatie en eventuele bijsturing van de stedenbouwkundige regels voor logies.

2.2.2. Reisbureaudecreet

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Op 31 juli 2010 waren 299 reisbureaus en 250 bijkomende verkooppunten vergund overeenkomstig het decreet van 2 maart 2007, waarvan 75 nieuwe vergunninghouders. Dit brengt het aantal bestaande vergunninghouders die zich al geschikt hebben naar de bepalingen van het decreet op 224. Op dezelfde datum dienden 116 vergunninghouders, met een totaal van 127 verkooppunten, hun dossier inzake de omvorming naar het nieuwe decreet in en vervulde hun aanvraag. Dit betekent ook dat 261 vergunninghouders met 73 bijkomende verkooppunten nog geen enkel document voor hun omvorming naar het nieuwe decreet aan Toerisme Vlaanderen hebben bezorgd. Voornamelijk Waalse en Brusselse vergunninghouders met bijkantoren in het Vlaamse Gewest hebben zich nog niet geschikt naar de bepalingen van het decreet. In uitvoering van het reisbureaudecreet vergunde het agentschap ook 167 toeristische verhuurkantoren met 24 bijkomende verkooppunten.

Toerisme Vlaanderen registreerde 411 klachten die zowel betrekking hebben op reisbureau-activiteiten als op activiteiten van toeristisch verhuur. In 263 gevallen had de klacht geen betrekking op vergunningplichtige activiteiten. 35 dossiers werden bezorgd aan de dienst handhaving, 70 dossiers hebben geleid tot stopzetting van de vergunningplichtige activiteiten, 9 dossiers hebben geleid tot een aanvraag van een vergunning en 34 dossiers zijn nog in onderzoek.

Tussen september 2007 en 31 juli 2010 leidde de dienst reisbureaus 57 dossiers in bij de dienst handhaving. 41 dossiers hadden betrekking op reisbureau-activiteiten en 16 op toeristisch verhuur. In 21 gevallen leidde dit tot een proces-verbaal. In 7 gevallen werd een boete opgelegd en de Vlaamse Belastingdienst vorderde 2 dossiers in. In één geval werd een bevel tot stopzetting van de activiteiten uitgevaardigd.

Beleidsopties 2010-2011

Ik zal het reisbureaudecreet en zijn uitvoeringsbesluit evalueren.

2.3. Sectorgerichte ondersteuning met betrekking tot professionalisering, vorming en innovatie

2.3.1. Professionalisering

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik ondersteunde de opleiding tot Master in Toerisme aan de Katholieke Universiteit Leuven met een bedrag van 71.000 euro.

Gidsen en reisleiders konden een opleiding van Toerisme Vlaanderen voor het begeleiden van personen met een handicap volgen. Tevens bood het agentschap een off- en online opleiding aan over marketingcommunicatie. Een nieuwe vormingsbrochure met bijhorende workshops over “de toerist koopt online” richtte zich tot productontwikkelaars, inspecteurs en logiesconsulenten van Toerisme Vlaanderen en van de Vlaamse provincies. Het Meetjesland fungeerde als testregio voor de workshop kleinschalig logies.

Beleidsopties 2010-2011

Toerisme Vlaanderen start in samenwerking met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB) een webcursus “klantgerichte communicatie voor de toeristische sector”. Toerisme Vlaanderen zal de vormingspakketten die in de voorbije jaren ontwikkeld werden – zoals “de toerist koopt online” en “gidsen en begeleiden van reizen voor personen met een handicap” – opnieuw organiseren of ter beschikking stellen via de website.

2.3.2. Vorming

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik startte een overleg met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling over een arbeidsmarkt-analyse van de toeristische sector.

In de periode februari - juni 2010 namen 400 reisleiders deel aan een opleiding hulpverlening. Toerisme Vlaanderen sloot een overeenkomst met de gemandateerde verenigingen en organisaties voor de hernieuwing van de erkenning van gidsen en reisleiders. Op een reflectieweekend met de docenten van de opleiding gidsen en reisleiders werd de integratie van sleutelvaardigheden in de opleiding besproken en in kaart gebracht. Ook verscheen een DVD met educatieve filmpjes voor opleidingsverstrekkers en een taalsyllabus Italiaans voor gidsen en reisleiders. Toerisme Vlaanderen ontwikkelde en testte verder een procedure voor het meten van de zogenaamde elders verworven competenties (EVC's) voor gidsen en reisleiders.

Beleidsopties 2010-2011

Ik geef Toerisme Vlaanderen de opdracht om op basis van het kwaliteitskader de erkenning van gidsen en reisleiders te hernieuwen voor diegenen van wie erkenning vervalt op 31 december 2010. Ik zal verder inzetten op het opleidingsaanbod voor de gidsen en reisleiders, onder meer met de opleiding hulpverlening voor reisleiders. Ik wil ook een convenant sluiten met de verstrekkers van toerismeonderwijs met betrekking tot de opleiding en de EVC-procedure voor gidsen en reisleiders. Op basis van de studie van de Universiteit Antwerpen over het statuut van de gidsen en reisleiders zal ik beleidsvoorstellen uitwerken.

Het project dat Toerisme Vlaanderen indiende bij de Europese Commissie in het kader van het Leonardo Da Vinci-programma werd geselecteerd. Toerisme Vlaanderen wordt trekker van dit project waaraan negen Europese partners deelnemen. Het beoogt een analyse van de opleiding tot gids in de partnerlanden en een inschakeling van de opleiding tot gids in de Europese kwalificatiestructuur. Tegelijk zullen Toerisme Vlaanderen en de Europese partners e-learningpakketten ontwikkelen voor opleidingscentra van gidsen over interculturele vaardigheden, duurzaam toerisme, de creatie van beleving en het brengen van verhalen. Het project start in oktober 2010 en zal 2 jaar duren.

2.3.3. Innovatie

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik ben begonnen met de voorbereiding voor een Ronde Tafel over innoverend ondernemen in de toeristische sector die in 2011 in het kader van Vlaanderen in Actie (VIA) wordt georganiseerd.,

Omwille van het toenemende belang van de informatica in de bedrijfsvoering en de communicatie binnen de toeristische sector organiseerde Toerisme Vlaanderen vorming, brochures en workshops over de sociale media, web 2.0 en over het internet als distributiekanaal. Waar nuttig en nodig hanteert Toerisme Vlaanderen ook zelf de sociale media en web 2.0 binnen de eigen promotionele werking. In de uitvoering van het Kunststedenactieplan ondersteun ik de ontwikkeling van een geïnformatiseerd systeem van Custom Relation Management (CRM) en van een datamanagementsysteem voor de Vlaamse kunststeden.

Beleidsopties 2010-2011

In het kader van Vlaanderen in Actie zal ik in 2011 een Ronde Tafel organiseren over innoverend ondernemen in de toeristische sector. Daarnaast geef ik aan Toerisme Vlaanderen de opdracht om te blijven inzetten op de integratie van de nieuwe media in zijn werking.

Toerisme Vlaanderen zal, binnen het proces van de herstructurering (zie 5.1.1.), evolueren naar een centrum voor kennis en innovatie voor het Vlaams toerisme. Daarbij is het niet de bedoeling om alle kennistaken met betrekking tot het Vlaams toerisme te centraliseren, maar om een centraal punt te vormen waar alle relevante kennis wordt verzameld, vertaald ten dienste van de praktijk, en op maat gedistribueerd aan ondernemingen en andere belanghebbenden. Kennis, ondermeer van trends, zal daarbij ook de motor worden om voortdurende innovatie van de sector te stimuleren en te sturen.

2.3.4. Dagtoerisme en toeristische attracties

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik heb de ontwikkeling van de brochure “365” van de vzw Toeristische Attracties financieel ondersteund (60.000 euro in ruil voor advertenties) en de brochure gedistribueerd op de binnenlandse en de buitenlandse markt. Waar relevant brengt Toerisme Vlaanderen de toeristische attracties onder de aandacht bij zijn mediapartners of in de eigen promotiekanalen. Zo gaf bijvoorbeeld het zomerprogramma “1000 zonnen en garnalen” van één aandacht aan de brochure van “365”.

In de Zoo van Antwerpen ondersteun ik de realisatie van de nieuwe verblijven van de amoerluipaarden en –tijgers.

In het kader van het derde Kustactieplan steun ik een studie over de inrichting van een nieuw multifunctioneel bezoekersgebouw in het provinciaal Natuurcentrum Zwin alsook de realisatie van het bezoekersgebouw.

Beleidsopties 2010-2011

Ik zet de samenwerking met de vzw Toeristische Attracties voor “365” verder waarbij ik overweeg om een sterkere relatie te leggen met Vlaanderen Vakantieland.

Toerisme Vlaanderen, het Steunpunt Toerisme en Recreatie en de 5 provinciale toeristische organisaties hebben gezamenlijk de opdracht uitgeschreven voor een pilootstudie over het dagtoerisme van de binnenlandse bevolking. Met deze studie wens ik – voor het eerst – een duidelijk zicht te krijgen op het aantal daguitstappen en de kenmerken hiervan (transportmiddel, duur, bestedingen, gezelschap, waar informatie gehaald, ...). Deze pilootstudie zal gedurende de periode 01/07/2010 tot 30/06/2011 alle daguitstappen van een representatieve steekproef meten. De resultaten zullen in het najaar 2011 beschikbaar zijn. De partners voorzien een evaluatie van de gehanteerde methodologie zodat deze studie op basis van een gedegen methodologie op regelmatige basis kan uitgevoerd worden.

2.3.5. Horeca

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ondanks het feit dat er vandaag geen kredietschaarste is op de financiële markt, heeft de sector moeilijkheden om voldoende externe financiering aan te trekken voor deze noodzakelijke investeringen. De rol van de overheid bestaat erin een investeringsvriendelijk klimaat te creëren. Het gevaar bestaat immers dat een probleem dat vandaag financieel van aard is, op termijn een structureel probleem van de sector wordt. Vergelijkbare situaties in andere sectoren (cultuur, sport, kinderopvang) hebben in het verleden geleid tot overheidsondersteuning.

Beleidsopties 2010-2011

In uitvoering van het Toeristische Logiesdecreet, zal ik een ontwerp van premiebesluit voor de toeristische logiessector uitwerken. Ik zal met een overkoepelende regeling voor de hele logiessector inzetten op comfortverhoging zonder echter de specificiteit van de verschillende logiesvormen en -categorieën uit het oog te verliezen.

2.3.6. Kampeertoerisme, kampeerautotoerisme en vakantieparken

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Bij de op stapel staande herziening van het ruimtelijk infrastructuurplan Vlaanderen (RSV) werd bij het bepalen van de beleidsvoorstellen voor toerisme, recreatie en sport rekening gehouden met de resultaten van de RuiTeR-studie (Ruimte voor Toerisme en Recreatie). In deze studie werd voor toerisme en recreatie op korte termijn (tot 2012) uitgegaan van een feitelijke uitbreidingsvraag van ongeveer 850 ha voor de ‘harde’ toeristisch-recreatieve elementen. Deze korte termijn vraag werd in beschouwing genomen voor de herziening van het RSV.

In deze 850 ha zit de planologische ruimte vraag niet vervat. De planologische ruimte vraag komt overeen met de ruimte die vandaag al door recreatieve en toeristische functies wordt ingenomen, maar als ‘zonevreemd’ kan beschouwd worden. Deze bedraagt maximum 2000 ha. Indien alle zonevreemde activiteiten in dit pakket geregulariseerd worden, zal een uitbreidingsvraag van 850 ha voor de toeristische sector onvoldoende zijn. Tegelijkertijd moeten we er ons van bewust zijn dat de aanpassing van de ruimteboekhouding in het herziene RSV, dat blijft gelden tot 2012, heel waarschijnlijk meer dan voldoende zal zijn voor onze sector.

Naast het harde ruimtegebruik door toerisme en recreatie, is een heel groot deel van de toeristisch-recreatieve voorzieningen verweven met het ruimtelijke weefsel van stad en platteland (musea in

steden, hotels in steden, B&B's op het platteland, jeugdverblijven op het platteland, fietsroutes op het platteland, ...). Het principe van meervoudig ruimtegebruik is bijgevolg zeer belangrijk voor de toeristisch-recreatieve sector. Over dit principe is men het meestal wel eens, maar de concrete uitvoering ervan verloopt vaak moeizaam.

In uitvoering van het derde Kustactieplan ondersteunde ik de kustgemeenten bij de opmaak van hun ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) voor het behoud van de kampeerfunctie in de zones voor verblijfsrecreatie.

Ik stuurde een brief naar mijn federale collega bevoegd voor Mobiliteit omtrent de bewegwijzering van campings en kampeer(auto)plaatsen. .

Beleidsopties 2010-2011

Ter uitvoering van het actieplan voor het kampeerautotoerisme plan ik overleg met het federale niveau voor de verbetering van de bewegwijzering van campings en kampeer(auto)plaatsen . Ik zal de vraag voor een aanpassing van de federale wegcode om een zonaal parkeerverbod voor kampeerauto's in te voeren verder opvolgen.

Ik zal het onderzoek van Toerisme Vlaanderen naar de gewenste locatie van kampeerautoplaatsen aftoetsen met de sector. Ik voorzie ook overleg om de verdere implementatie van het actieplan voor het kampeerautotoerisme te realiseren. Daartoe zal Toerisme Vlaanderen alle betrokken actoren die mee het actieplan hebben opgesteld (kustgemeenten, politiezones, flankerend beleid, toeristische aanbieders, diensten voor toerisme en gebruikers), opnieuw samenroepen in de loop van de herfst 2010.

2.3.7 Plattelandstoerisme en stedelijke gastenkamers

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Toerisme Vlaanderen neemt de promotie van het plattelandstoerisme mee in de promotie van de Vlaamse regio's. De brochure Vlaanderen Vakantieland, die wordt verspreid in België en Nederland, maakt voor heel wat deelnemende plattelandsverblijven promotie. Daarnaast verspreidt het agentschap de brochure van de vzw Plattelandstoerisme in Vlaanderen eveneens met de campagne Vlaanderen Vakantieland.

De promotie van stedelijke gastenkamers gebeurt in het kader van de promotie voor de kunststeden. Voor origineel logies in de steden, zoals gastenkamers, is volop belangstelling vanuit de binnen- en buitenlandse toeristische media. De perswerking van Toerisme Vlaanderen speelt hier actief op in.

Beleidsopties 2010-2011

Toerisme Vlaanderen zal zich actief inzetten voor de promotie van het plattelandstoerisme en stedelijke gastenkamers in samenwerking met alle betrokken actoren

2.3.8 Uitgaand toerisme

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Naar aanleiding van de vulkaanuitbarsting op IJsland, heb ik overleg gevoerd met de beroepsverenigingen van het uitgaand toerisme over de problemen die de sector ondervond van de aanhoudende aswolk. Daarnaast bespraken we ook onderwerpen die mee in de federale regeringsonderhandelingen kunnen genomen worden zoals de verlaging van BTW op reiscontracten, de brandstoftaks, schoolvakantie spreiding, problemen van de nachtvluchten.

Beleidsopties 2010-2011

Ik plan een jaarlijks overleg met vertegenwoordigers van het uitgaand toerisme. Ik zal de moeilijkheden waarmee het uitgaande toerisme geconfronteerd wordt proberen aan te pakken door overleg met het daartoe bevoegde bestuursniveau.

3. Realiseren van een krachtadig marketingbeleid per macroproduct in functie van het verhogen van het economisch rendement

3.1. Evaluatie internationaal strategisch marketingplan

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Eind 2009 startten de eerste voorbereidingen voor de opmaak van een nieuw internationaal strategisch marketingplan. In juni 2010 organiseerde ik een eerste overleg met de belangrijkste actoren uit het toerisme veld onder begeleiding van een externe consultant. In het nieuwe internationaal strategisch marketingplan moeten de 3 macroproducten Kust, Kunststeden en Vlaamse regio's weer centraal komen te staan. De belevingsgerichte benadering wordt daarbij evenwel maximaal geïntegreerd.

Beleidsopties 2010-2011

De verdere uitwerking en finalisering van het nieuwe binnenland en internationaal strategisch marketingplan zal gebeuren in nauw overleg met de sector. De opmaak wordt afgerond vóór eind 2010. Ik geef het agentschap de opdracht om het plan vanaf 2011 te implementeren en te vertalen in de actieplannen van de verschillende markten waarop het agentschap actief is. Voor de campagnes 2012 zal de implementatie in alle markten toegepast worden.

De herstructurering van Toerisme Vlaanderen die vanaf de herfst 2010 stapsgewijs wordt uitgerold (zie ook 5.1.1.), bevestigt de internationale marketing als kerntaak voor het agentschap. De aanpak zal echter sterker vertrekken vanuit kennisopbouw en inzicht in trends, zal zich inschrijven in de gehele strategie van het agentschap en een sterkere aansturing krijgen. Belangrijk punt is ook dat het agentschap gevoelig meer zal communiceren over zijn strategie, activiteiten en resultaten, en vooral ook van de internationale marketing. Tot slot zal Toerisme Vlaanderen nagaan in welke mate Vlaanderen, naar analogie met andere Nationale Toerisme Organisaties ambitieuzer kan inzetten op de virtuele bewerking van buitenlandse markten en de samenwerking met andere Europese partners. Daarbij zal het bijgestelde internationaal strategisch marketingplan ongetwijfeld inzichten aanreiken.

In functie van deze nieuwe aanpak zal het kantoor te Kopenhagen, dat de Deense en de Zweedse markten bewerkt, ten laatste op 31 maart 2011 de deuren sluiten. Vlaanderen blijft wel degelijk actief

op de Scandinavische markten, maar zal dit organiseren met onder meer de inzet van virtuele promotie-instrumenten. Op de Japanse markt worden momenteel onderhandelingen gevoerd met mogelijke nieuwe strategische partners. Ik zal ook andere buitenlandse vestigingen in de komende maanden en jaren tegen het licht houden en, voorzover opportuun, een andere organisatorische context meegeven.

3.2. Focusstrategie in buitenlandmarketing

3.2.1. Buurlanden als primaire markten

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

NEDERLAND

In 2010 gunde Toerisme Vlaanderen in samenwerking met de provinciale toeristische organisaties en de stedelijke toeristische diensten een nieuwe consumentencampagne. De vernieuwde aanpak legt de klemtoon op online promotie, met het oog op imagovorming en lead generation (het werven van nieuwe klanten). Het agentschap schakelt actief sociale media in als Facebook en Hyves, alsook YouTube en de blog www.vlaanderenvakantieland.nl. De omzet in de toeristische sector in Vlaanderen verhogen en dus de conversie maximaliseren is de finale doelstelling. De conversie bereikte in 2009 een nieuw record, 62% van de respondenten (mensen die reageerden op de diverse acties binnen de consumentencampagne van 2009) boekte een vakantie naar Vlaanderen.

Toerisme Vlaanderen benadert proactief de Nederlandse reissector via actieve prospectie, via diverse communicatiekanalen, door de organisatie van studiereizen, workshops, presentaties en deelname aan vakbeurzen. Het voorbije jaar voerde het agentschap joint promotions met de belangrijkste touroperators voor de bestemming Vlaanderen, zoals de Jong Intra Vakanties, , Stedentrips.nl, Pharos Reizen, Bookit en Thomas Cook/VrijUit, Hotelspecials.nl, TUI, ... De tweemaandelijks tradenewsletter, telkens verspreid bij zo'n 200 contacten, is vernieuwd. Daarnaast kwam er een nieuwsflash: een nieuwsbrief van één pagina, opgebouwd rond één thema, met een korte en krachtige boodschap.

In januari 2010 opende ik officieel de Vlaamse kunststedenstand tijdens de vakdag van de Vakantiebeurs in Utrecht. Toerisme Vlaanderen nodigde er de vakbezoekers uit voor een drink. In het voorjaar van 2010 organiseerde het agentschap verder een netwerkevent voor de Nederlandse reisbranche en pers in het teken van 'Vlaanderen Lekker Land'. Daarbij reikte het agentschap prijzen uit voor zowel de trade als de pers. Van de gelegenheid werd gebruik gemaakt om de Vlaamse (top)evenementen in 2010 alsook de snelle Thalys treinverbinding naar Antwerpen en Brussel in de kijker te zetten. Op de website wordt vanaf 2010 ook een apart luik voor de trade voorzien.

440 journalisten ontvangen de 2-maandelijks vernieuwde elektronische nieuwsbrief van Toerisme Vlaanderen voor de Nederlandse pers. De toeristische en culturele pers ontvangt daarnaast op regelmatige basis gerichte elektronische persberichten en nieuwsflashes over specifieke en actuele thema's. Het agentschap organiseerde een persworkshop in november 2009 en nodigde Nederlandse journalisten uit voor zowel individuele persreizen als groepsreizen.

DUITSLAND

Ter promotie van de kunststeden verstuurde het buitenlandkantoor van Toerisme Vlaanderen op de Duitse markt 2 consumentenmailings in het voorjaar. De maandelijkse nieuwsbrief en de geactualiseerde website van Visit Flanders voor de Duitse markt zetten de kunststeden in de kijker. De online campagne voor de Duitse markt had als centraal thema de beleving van Vlaanderen als kwaliteitsvolle lifestyle bestemming. Daarnaast werd in samenwerking met het Duitse bedrijf 'Ikarus design' promotie gevoerd voor de Vlaamse designers en hun producten via een newsletter aan hun klanten en hun website.

Via een wedstrijd waarmee men in totaal 52 weken verblijf in een vakantiewoning aan de kust kon winnen, promootte het agentschap de vakantiewoningen aan de Vlaamse kust op de Duitse markt. De actie werd vergezeld van online promotie (banners en google adwords, waarmee advertenties weergegeven worden in het gedeelte 'gesponsorde links' naast de zoekresultaten), promotie via radio, televisie en een magazine (Eltern). De Duitse speelgoedzaak MyToys werkte mee aan de actie en 7 journalisten mochten op individuele persreis naar de kust.

De editie 2010 van 'Schöne Seiten', een magazine van Toerisme Vlaanderen dat de toeristische troeven van Vlaanderen in de kijker stelt, verscheen met een oplage van 30.000 exemplaren. Toerisme Vlaanderen verstuurt maandelijks gemiddeld 2 nieuwsbrieven naar de pers. Verder organiseerde het agentschap het voorbije jaar 5 groepspersreizen en 29 individuele persreizen (onder meer, om de Vlaamse primitieven, Frida Kahlo, Antwerpen mode, watertoerisme,... te promoten). Toerisme Vlaanderen gaf ook ondersteuning aan tv-reportages op onder meer SWR en NDR.

Toerisme Vlaanderen was aanwezig op ITB in Berlijn (11-15 maart 2010), één van de grootste reisbeurzen ter wereld, en de vakbeurs over busreizen RDA in Keulen (27-29 juli 2010). De Benelux Roadshows in Frankfurt en Düsseldorf trokken samen 350 professionele bezoekers. Het agentschap verspreidde 7.000 exemplaren van een sales guide met nieuwe dagprogramma's in de kunststeden en de Vlaamse regio's voor grossisten, touroperators, autocaristen, verenigingen,... Het trademagazine Flandern in the Picture werd verspreid op 2 keer 4.000 exemplaren en Toerisme Vlaanderen voerde ook op de Duitse markt joint promotions met een aantal partners. Het agentschap organiseerde een opleiding productkennis Vlaanderen in samenwerking met het grootste vaktijdschrift FVW "Fit for the City". De Willy Scharnow Stiftung bood ondersteuning bij de organisatie van studiereizen naar Vlaanderen. Studiereizen voor touroperators stonden in het teken van tuinen en kastelen.

FRANKRIJK

60.000 consumenten ontvingen het magazine 'La Flandre' dat de Vlaamse toeristische troeven op de Franse markt in de kijker zet. Toerisme Vlaanderen nam in september deel aan 'Spectaculaire' in Parijs (25-26 september 2010), een nieuwe publieksbeurs rond culturele uitstappen. Via de perswerking op de Franse markt kon Toerisme Vlaanderen het voorbije jaar meer journalisten bereiken en meer return genereren dan andere jaren. Een persconferentie en de folder van FNAC aan 1 miljoen abonnees zetten het stadsfestival 'Brugge Centraal' in de kijker. Ook naar de trade toe werd Brugge Centraal ruim geprogrammeerd. Toerisme Vlaanderen plande in samenwerking met Transeurope en FNAC enkele studiereizen. Gezien het stijgend belang van online touroperators, levert het agentschap informatie over Vlaanderen en Brussel aan deze bedrijven. Evenementen zijn ook hier een hefboom waardoor Vlaanderen vaak in de nieuwsbrieven wordt opgenomen. De online acties op de Franse markt beperken zich tot google adwords.

VERENIGD KONINKRIJK

Op de Britse markt verspreidt het agentschap maandelijks een elektronische nieuwsbrief naar 15.000 consumenten en daarnaast een tweemaandelijks elektronische nieuwsbrief naar Trade en Pers (1.500 contacten). Op de schepen van Norfolk Line werd toeristisch Vlaanderen gepromoot via 20.000 exemplaren van een Food & Travel supplement waarin de kunststeden en Ieper aan bod kwamen. In het voorjaar van 2010 organiseerde Toerisme Vlaanderen een 35-tal persreizen met als thema's onder meer de Vlaamse primitieven en gastronomie in Brugge, de Antwerp Pride, Brussel, Mechelen, Knokke, Poperinge,... Studiereizen voor de trade gingen naar Gent, Brugge en Brussel. Het agentschap volgde continu de MICE-markt op, wat onder meer leidde tot het verwerven van het AIDEX congres in Brussel. Vanaf oktober 2011 is Brussel 3 jaar lang de gaststad voor deze internationale beurs en conferentie voor humanitaire hulp en ontwikkeling. Naar schatting zal deze beurs 45.000 overnachtingen genereren.

Beleidsopties 2010-2011

NEDERLAND

In het najaar 2010 staan nog belangrijke consumentenacties gepland, naast de continue actualisatie van website en blog en de digitale nieuwsbrieven die minstens maandelijks worden gestuurd naar een bestand van 100.000 klanten. Zo is er bijvoorbeeld de campagne 'stedentrips voor levensgenieters' die het hele jaar loopt en onder meer vernieuwende e-shows inzet (digitale platforms met tips en filmpjes die op diverse relevante (externe) websites geplaatst worden).

Toerisme Vlaanderen zal ook twee 'genieterskranten' produceren van telkens 16 bladzijden, die als bijlage gaan bij regionale dagbladen en bij 'De Pers', de gratis krant die via de stations in Nederland wordt verspreid. In totaal gaat het om een oplage van meer dan 1 miljoen stuks voor de twee kranten samen. Ze richten zich vooral op medioren/senioren, maar zullen ook een breder publiek aanspreken. Respectievelijk de kust en Limburg staan op het voorplan, maar alle macroproducten komen in de kranten aan bod. Ook over kunst en cultuur in de kunststeden, kamperen, fietsen en wandelen en kindvriendelijkheid plant het agentschap specifieke acties.

Toerisme Vlaanderen bewerkt de Nederlandse media proactief met focus op 'Brugge Centraal' in het najaar 2010 gekoppeld aan de organisatie van een groepspersreis. Gezamenlijke acties met de Nederlandse trade moeten Vlaanderen extra onder de aandacht brengen en boekingen genereren.

DUITSLAND

Het agentschap zal een consumentencampagne met 3 reportages en een online banneringsactie lanceren. In de catalogus 2011 van een design winkel, verspreid op een oplage van 600.000 exemplaren komt een dubbele pagina ter promotie van Vlaanderen. In het najaar komt er voor de kust een online banneringscampagne voor vakantiewoningen.

In samenwerking met een Duitse touroperator zal het agentschap een mailing en een actie naar reisagenten uitwerken. Rond de opening van het Klara festival organiseert Toerisme Vlaanderen in het station van Keulen een publieks- en persevenement, vergezeld van een persconferentie en persreis naar Brussel. Andere persreizen staan in het teken van de gemeenschappelijke kandidatuur België-Nederland voor het wereldkampioenschap voetbal 2018 en 2022 (Brussel), design (Brussel), de opening van het stadsmuseum STAM in Gent en het stadsfestival Brugge Centraal. Voor de trade wordt een studiereis rond het thema bier voorzien en een studiereis naar Gent.

FRANKRIJK

Op de Franse markt zal Toerisme Vlaanderen een nieuw reclame-agentschap aanstellen, dat de campagne vanaf eind 2010 mee vorm moet geven. Toerisme Vlaanderen plant vanaf september 2010 een grootschalige persreis op individuele basis ter promotie van de kust, waarbij 10 journalisten evenveel badplaatsen zullen kunnen bezoeken. Deze persaanwezigheid krijgt ondersteuning van een online campagne en publiciteit voor het boekje '20 idées pour un séjour à la côte'. 2.500 boekjes worden gratis verspreid en belangrijke prospecten worden aangevuld in de databases.

VERENIGD KONINKRIJK

Op de Britse markt plant Toerisme Vlaanderen een online campagne in samenwerking met P&O ferries, een campagne voor korte vakanties in samenwerking met Leuven en Mechelen en joint promotions campagnes voor Brugge, Antwerpen en Vlaanderen in het algemeen. Daarvoor werkt het agentschap actief samen met Norfolk ferries, Flight Centre, Driveline en Rail Europe. In november neemt Toerisme Vlaanderen deel aan World Travel Market in Londen, één van de grootste business-to-business beurzen voor de reisindustrie ter wereld.

3.2.2. Secundaire en tertiaire markten

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

EUROPESE MARKTEN

Op de Italiaanse, Spaanse, Oostenrijkse, Deense en Zweedse markten voerde Toerisme Vlaanderen de marketingplannen uit zoals gepland met prioritaire aandacht voor de kunststeden. Het agentschap schakelde daarbij zowel online als offline media in. Waar mogelijk en opportuun zette het agentschap joint promotion acties op met de lokale reisindustrie. In Italië en Spanje moesten kleinschalige campagnes het imago en de naambekendheid van Vlaanderen als reisbestemming vergroten. Op de Spaanse markt was er een kleine campagne in samenwerking met de kunststeden. Gezien het potentieel van topevenementen als Brugge Centraal, STAM en 150 jaar Ensor op de diverse markten zorgde Toerisme Vlaanderen voor een actieve promotie van deze evenementen. Ik zette de aanwezigheid van Toerisme Vlaanderen in Tsjechië eind 2009 stop om budgettaire redenen.

INTERCONTINENTALE MARKTEN

In de Verenigde Staten zette Toerisme Vlaanderen een samenwerking op met United Airlines, waardoor de vlucht Chicago-Brussel gezamenlijk gepromoot werd. Een gelijkaardige samenwerking kwam er met Air Canada ter promotie van de vlucht Montréal-Brussel. De werking voor pers en trade ging onverminderd voort.

De herinvoering van een rechtstreekse luchtverbinding Japan-Brussel is cruciaal voor het succes van de activiteiten van Toerisme Vlaanderen op de Japanse markt. Toerisme Vlaanderen tast samenwerkingsmogelijkheden tussen Vlaanderen en Japan af met een Japanse luchtvaartmaatschappij. Het agentschap organiseerde een succesvolle tradereis naar aanleiding van de wereldtentoonstelling in Shanghai, waarbij vooraf ook Japan bezocht werd.

NIEUWE MARKTEN

Op de nieuwe markten China, Rusland en India ligt de klemtoon van de activiteiten op het bekend maken van Vlaanderen bij de professionelen van de reisindustrie en de vervoersmaatschappijen.

De meest in het oog springende projecten van het voorbije jaar waren de hoger vermelde tradereis naar China en Japan naar aanleiding van de wereldtentoonstelling, het samenwerkingsverband met Brussels Airlines in Moskou en de promotie van de rechtstreekse vlucht Shanghai-Brussel in samenwerking met Hainan Airlines. Ook bouwde Toerisme Vlaanderen een samenwerking uit met nieuwe luchtvaartmaatschappijen Qatar Airways, Etihad Airways en Emirads.

Beleidsopaties 2010-2011

Toerisme Vlaanderen zal in 2010-2011 de actieplannen in de respectieve markten verder uitvoeren, met blijvende aandacht voor de kunststeden, Brussel en topevenementen. Kleinschalige campagnes, vooral ter bevordering van Vlaanderen als toeristische bestemming, worden verdergezet of opgestart in Italië en Spanje. Brugge Centraal is een evenement met internationaal potentieel in de media en Toerisme Vlaanderen zal dit evenement in samenwerking met Brugge aldus promoten in Spanje en Italië en waar mogelijk in samenwerking met de reisindustrie.

In het najaar 2010 zal Toerisme Vlaanderen de marktspecifieke actieplannen 2011 opmaken. De implementatie van het nieuwe Internationaal Strategisch Marketingplan start in 2011 om volledig operationeel te zijn vanaf 2012.

3.3. Coördinerende rol binnenlandmarketing

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Op regelmatige basis overlegde Toerisme Vlaanderen met de betrokken partners (kunststeden, de Federatie van Toeristische Industrie en de provincies) om de gezamenlijke campagne voor de binnenlandse markt voor te bereiden en op te volgen. De gezamenlijke campagne voor 2010, 2011 en

2012 werd gegund en zal in het teken staan van 'Vakantieplezier van hier'. Het agentschap lanceerde de brochure Vlaanderen Vakantieland 2010 en distribueerde de brochure met ondersteuning van een campagne. De website www.vlaanderen-vakantieland.be blijft het centraal informatie- en promotieplatform voor alle erkende logies en wordt gekoppeld aan tal van online acties (mailings, facebook, twitter,...). Daarnaast tracht het agentschap voldoende aandacht te besteden aan Vlaanderenbrede acties die de bestemming Vlaanderen positief in de verf zetten. Zo zette Toerisme Vlaanderen in navolging van de verkiezing van het Mooiste Dorp van Vlaanderen drie cross-mediale acties op. In het voorjaar 2009 gingen Toerisme Vlaanderen, één, Radio 2 en De Zondag samen op zoek naar Het Strafsté Café. Om te vermijden dat er maar één winnaar zou zijn, werd doelbewust gewerkt met categorieën: het strafste interieur, de strafste cafébaas, het strafste concept en de strafste locatie. De topselectie binnen elke categorie kwam op televisie en stemmen kon via het webplatform www.hetstrafstecafe.be. In totaal brachten 22.710 mensen hun voorkeurstem uit en de actie haalde op één maand tijd meer dan 100.000 bezoekers. Om de selectie die we via de media toonden niet te beperken, konden bezoekers cafés toevoegen. Zo groeide de lijst van cafés wekelijks met 10 suggesties aan. De actie kreeg heel wat media-aandacht van regionale en lokale media, maar ook op blogs en sociale netwerken. Dat creëerde betrokkenheid en zette de horeca in een positief daglicht. Geïnteresseerde cafébezoekers werden aangezet om te overnachten in een logies uit de omgeving, die werden getoond op de pagina van elk café.

Het project 'Tournée Générale' startte in de zomer van 2009 en kreeg ondersteuning van een groot partnership van publieke en private spelers: Canvas (ca. 470.000 kijkers) en nadien ook één (ca. 600.000 kijkers in herhaling) als audiovisuele partners, Van Halewijk als uitgever van het boek Tournée Générale (ca. 30.000 exemplaren verkocht in Vlaanderen én online verkoop in Nederland), brouwerij Moortgat die een speciaal 'Tournée Générale' bier brouwde en Delhaize die het bier exclusief verkocht. Tot slot verpakte Vivabox het boek samen met het bier en bracht dit als cadeau op de markt. Op algemeen verzoek van de klant kwam de reeks uit op dvd. Toerisme Vlaanderen zorgde voor de toeristische aandacht, onder meer door het toevoegen van logeeradresjes op de website, het integreren van zestien bierarrangementen in het boek en het suggereren van toeristische locaties voor de opnames. Op dit moment dringt Toerisme Vlaanderen bij het productiehuis aan om de reeks te verkopen in het buitenland.

De laatste Vlaanderenbrede actie die de lokale betrokkenheid van gemeenten en horeca stimuleerde, is de verkiezing van de Ambassadeurs van Vlaanderen Lekkerland medio september.

Beleidsopties 2010-2011

Het beheer en verkoop van de Vlaanderen Vakantiecheque zal uiterlijk vanaf 1 januari 2011 door een concessionaris verlopen. Nu de volledige afhandeling van de cheque in handen komt van een private partner, kan het agentschap een aanzienlijke hoeveelheid tijd en kosten besparen. Dit moet de cheque als verkoopbevorderend instrument een nieuw elan kunnen geven. Toerisme Vlaanderen lanceerde tevens een marktbevraging over de distributie van de Vlaanderen Vakantieland brochure 2011.

De website www.vlaanderen-vakantieland.be wordt vernieuwd en zal het centrale informatie- en promotieplatform voor alle erkende logies blijven. Zoals nu reeds het geval, zal er veel aandacht gaan naar de integratie van andere platformen en (sociale)media, zoals Facebook, Twitter en in het voorjaar 2011 Tripadvisor.

Toerisme Vlaanderen werkt verder aan het positief en cross-mediaal in de verf zetten van Vlaanderen als een vakantiebestemming. Daarbij bereidt het agentschap onder meer een verderzetting van het evenement 'Vlaanderen Vakantielandweekend' voor in samenwerking met VRT. De publicatie van een magazine vanaf 2011 wordt onderzocht en het agentschap zal een nieuwe crossmediale campagne opzetten.

In relatie tot de interne staatshervorming wordt vanaf de herfst 2010 de discussie geopend omtrent de specifieke rol die het Vlaamse overheidsniveau dient op te nemen op het vlak van binnenlandmarketing. Immers, de rolverdeling die binnen het kerntakendebat in 2003 werd uitgetekend tussen het Vlaamse, provinciale en lokale overheidsniveau is wat betreft binnenlandse toeristische marketing ingehaald door de realiteit. Het resultaat van de discussies zal doorvertaald worden in de herstructurering van het agentschap.

4. De volwaardige participatie aan toerisme voor iedere Vlaming mogelijk maken

4.1. Een betaalbaar aanbod voor mensen die in armoede leven

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Toerisme Vlaanderen zette de werking van het Steunpunt Vakantieparticipatie verder. Het gaat daarbij voornamelijk om vakantiebemiddeling op maat, gerichte promotie van het sociaal toeristisch aanbod bij mensen met een beperkt inkomen, ondersteuning van meer dan 1000 sociale lidorganisaties en het aantrekken van toeristische aanbieders met een sociale visie. Het succes van het Steunpunt blijft groeien: in 2009 deden 87.285 personen een beroep op de diensten van het Steunpunt (tegenover 72.912 in 2008). Daarvan gingen 77.715 personen op daguitstap, 2.661 personen gingen op vakantie in het kader van een groepsverblijf, 4.207 personen namen deel aan een georganiseerde vakantie en 2.702 personen verkozen een individuele vakantie.

Toerisme Vlaanderen organiseerde ook het jaarlijkse forum vakantieparticipatie, dat dit jaar mocht rekenen op een 500-tal deelnemers. Dit Forum vormde eveneens de start van een lerend netwerk voor de partners van het Steunpunt die georganiseerde vakanties voor kinderen, jongeren, volwassenen en gezinnen inrichten. Ik besliste in samenspraak met deze organisaties om hun forum om te vormen tot een formeel overlegorgaan. Dit 'lerend netwerk' van organisaties van sociale vakanties moet uitgroeien tot een ontmoetingsplatform waar deze organisaties expertise kunnen uitwisselen en kunnen samenwerken. Dit onder meer op vlak van vrijwilligers, communicatie en inhoudelijke en praktische ondersteuning. Het netwerk kan ook als gesprekspartner functioneren in het vormgeven en het uitvoeren van sociaal toeristisch beleid. In samenwerking met deze verschillende partners zal ik een langetermijnvisie ontwikkelen voor de verdere ontwikkeling van het netwerk en voor de samenwerking met Toerisme Vlaanderen.

Calypso is een voorbereidende actie van de Europese Commissie rond toerisme voor allen waarmee de Commissie volgende doelstellingen wenst te bereiken: (1) economische activiteit en groei in Europa genereren; (2) seizoensgebondenheid in Europa verbeteren, in het bijzonder door de sociale functie van toerisme; (3) meer en betere jobs in toerisme creëren en (4) het Europees burgerschap versterken. De Europese Commissie wil grensoverschrijdende toerisme uitwisselingen faciliteren voor personen met een beperking, jongeren (18-30 jaar), families die in moeilijke sociale of economische omstandigheden leven en senioren (65+ of gepensioneerd). Binnen het kader van Calypso publiceerde de Europese Commissie in juni ll. de studie 'Toerisme uitwisselingen in Europa'. Vlaanderen nam actief deel aan deze studie en was aanwezig bij de presentatie van de resultaten van de Calypso-studie.

Ik was actief betrokken bij de opmaak van het Vlaams Actieplan Armoede 2010-2014, dat goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering op 9 juli 2010.

Beleidsopties 2010-2011

Ik bouw het Steunpunt Vakantieparticipatie het komende jaar verder uit om aan de stijgende vraag tegemoet te komen en een kwalitatieve vakantiebemiddeling op maat van de doelgroep te kunnen behouden. In het najaar van 2011 zal ik een toekomstgericht overleg organiseren met de toeristische aanbieders om de samenwerking te optimaliseren.

Toerisme Vlaanderen zal een oproep 2011 lanceren voor erkende sociaal-toeristische verenigingen waardoor de subsidies voor hun personeelskosten en werkingskosten zullen kunnen stijgen. Zowel qua organisaties als qua coördinatoren bij sociaal-toeristische verenigingen zal een groeipad uitgestippeld worden. Toerisme Vlaanderen zal ook ondersteuning bieden voor erkennings-, subsidie- en verantwoordingsdossiers van sociaal-toeristische verenigingen. In het najaar van 2011 zal ik een toekomstgericht overleg organiseren met deze toeristische aanbieders.

In navolging van de bovenvermelde Calypso-studie, publiceerde de Europese Commissie in de zomer 2010 een oproep aan toeristische overheden om grensoverschrijdende toerisme uitwisselingen voor de Calypso doelgroepen in de toekomst mogelijk te maken tijdens het laagseizoen. Met de Vlaamse expertise op het vlak van toerisme voor allen, hecht ik veel belang aan Calypso en zal ik actief deelnemen aan dit Europees project door uitwisseling van kennis en huidige praktijken.

Het lerend netwerk voor georganiseerde vakanties mag rekenen op mijn ondersteuning. Ik zal ook actief bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het Vlaams Actieplan Armoede 2010-2014, in het bijzonder doelstellingen 108 tot en met 111 waardoor mensen in armoede op een volwaardige en door henzelf gekozen wijze moeten kunnen participeren aan het toerisme.

4.2.Een toegankelijk aanbod voor mensen met een handicap, ouderen en zieken

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik werkte een actieplan 'Vakanties met zorg' uit, waarin ik 5 doelstellingen definieer om zorgvakanties in Vlaanderen uit te bouwen: (1) een gedifferentieerd vakantieaanbod realiseren dat toegankelijk is; (2) goede afstemming van verschillende aspecten van de vakantieketen: info en onthaal, verblijf, beleving in de omgeving, mobiliteit; (3) zorgondersteuning op de vakantiebestemming is eenvoudig en voor iedereen verkrijgbaar; (4) kennisverwerving- en verspreiding naar toeristische aanbieders en mogelijke partners uit de zorgsector en (5) het aanbod promotioneel ondersteunen en bekend maken bij de doelgroep.

Via subsidies Toerisme voor Allen ondersteunde ik enerzijds de ontwikkeling van vakantieserviceflats in 't Mechels Bos' in Maasmechelen voor gezinnen met gehandicapte kinderen en anderzijds de uitbouw van zorgvakanties op het Domein Peten in Velm. Daarnaast blies ik het domein Polderwind in Zuienkerke, dat eigendom is van Toerisme Vlaanderen, nieuw leven in. In samenwerking met een consortium van de vzw Rodekruisvakanties, vzw Pasar en vzw Kompas Camping zal Toerisme Vlaanderen een zorgverblijfcentrum uitbouwen, evenals een toeristische camping.

Toegankelijkheidsaanpassingen in hotels, Toerisme voor Allen verblijven, toeristisch-recreatieve projecten en infokantoren konden verder rekenen op financiële en technische ondersteuning.

Het Infopunt Toegankelijk Reizen organiseerde in het voorjaar van 2010 5 vormingssessies voor gidsen en reisleiders en behandelde 160 informatiedossiers in de eerste jaarhelft van 2010. De website van het Infopunt kon in dezelfde periode rekenen op 177.897 unieke bezoekers. Op 30 juni ll. waren in totaal 670 logiesaanbieders doorgelicht en gelabeld op vlak van toegankelijkheid, waarvan 14 logies-aanbieders het A+ toegankelijkheidslabel (comfortabel toegankelijk) behaalden en 122 logiesaanbieders basistoegankelijk (A-label). De nieuwe brochure 'All in – toegankelijke vakantieverblijven in Vlaanderen en Brussel' vond zijn weg naar 21.510 geïnteresseerden.

Beleidsopties 2010-2011

Het komende jaar zal ik het actieplan 'Vakanties met zorg' implementeren. Ik breid het aanbod aan zorgvakanties uit, door integratie van inzichten rond zorgvakanties in subsidies en directe investeringen van Toerisme Vlaanderen. Ik zal de mogelijkheden voor themagerichte subsidies voor zorgvakanties in het kader van Toerisme voor Allen onderzoeken en vormgeven. Daartoe vertrek ik van de beschikbare informatie en bestaande onderzoeken met betrekking tot het huidige zorgaanbod.

Het Infopunt Toegankelijk Reizen heeft de opdracht om via informatieverschaffing, sensibilisatie en promotie het recht op vakantie voor mensen met een fysieke beperking, ouderen en zieken meer te kunnen waarmaken. Het Infopunt zal vormingssessies voor gidsen en reisleiders organiseren omtrent het onthaal en gidsen van personen met een handicap en ouderen. Daarnaast zal het Infopunt het bestaande informatie- en promotie-aanbod actualiseren. De systematische doorlichting en labeling van het toeristisch aanbod in Vlaanderen op vlak van toegankelijkheid wordt uitgebreid van het logiesaanbod naar infokantoren en toeristische recreatie. Ik zal in 2011, net zoals in 2010, een 200-tal toeristische aanbieders evalueren op toegankelijkheid.

Zoals reeds aangekondigd in mijn beleidsnota wens ik in de volledige vakantieketen een divers toegankelijk aanbod uit te werken. Ik verstrek financiële steun voor toegankelijkheidsaanpassingen aan verblijfsaccommodatie, Toerisme voor Allen vakantiecentra en jeugdverblijven, toeristisch-recreatieve projecten en infokantoren. Het Infopunt zorgt daarbij voor technische oriëntering en ondersteuning van de toeristische sector.

4.3. Een ruimer aanbod voor jeugd

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Via subsidies in het kader van Toerisme voor Allen ondersteun ik de kwaliteitsbevordering van bestaande jeugdverblijven en de oprichting van nieuwe infrastructuur. In februari 2010 opende de Leuven City Hostel: een lowbudget hotel dat vooral mikt op internationale, jonge rugzaktoeristen. In juni mocht ik een nieuw bivakhuis, 't Ravenhof, in Vlamertinge openen. De inhaalbeweging inzake jeugdverblijfinfrastructuur is via het subsidiekanaal Toerisme voor Allen nog steeds bezig.

Op 21 mei ll. keurde de Vlaamse Regering de nota 'Inhaalbeweging jeugdverblijfinfrastructuur in Vlaanderen' goed. Daarmee keurde de Vlaamse Regering de concrete realisatie goed van 8 jeugdherbergen binnen de komende 5 jaar, te realiseren met gedifferentieerde ondersteuningsmechanismen. Voor de realisatie van deze acht projecten trek ik 30.992.618 euro uit in de periode 2010-2015, waarvan 20 miljoen euro via reguliere middelen voor directe investeringen jeugd en bijna elf miljoen euro extra middelen.

Dit jaar nog starten de procedures voor de realisatie van de nieuwe jeugdherbergen in Kortrijk en Hasselt. Daarbij staan de steden in voor de bouw en de voorfinanciering. Ik voorzag dit jaar een vastleggingsbudget van 6.446.000 euro voor de aankoop van beide jeugdherbergen na realisatie. De aankopen van terreinen en gebouwen voor de jeugdherberg in Oostende en het hostel in Brugge zijn afgerond. Voor beide projecten finaliseer ik dit najaar het programma van eisen met de partners om de bouw in 2011 te kunnen opstarten. Voor beide projecten trek ik in 2011 een extra budget uit van 13.754.000 euro. Het jeugdverblijfproject in Lier start in s 2012. In Brussel machtig ik Toerisme Vlaanderen om de onteigeningsprocedure voor de uitbreiding van de huidige jeugdherberg op te starten. Voor de projecten die te realiseren zijn in de periode 2013-2014 en volgende jaren lopen er nog locatiestudies voor Diest en Brasschaat.

Voor de bouw van het nieuwe jeugdverblijfscentrum Hagaard in Overijse liggen de definitieve plannen op tafel en startten de voorbereidingen voor het bouwrijp maken van de gronden. Momenteel loopt de aanbesteding zodat de bouwwerken in 2011 kunnen starten. De toekomstige exploitatie van het jeugdverblijfscentrum is toegewezen aan Chiro Vlaanderen. Jeugdherberg De Veurs in Sint-Martens-Voeren is na grondige verbouwingswerken opgewaardeerd tot een eigentijdse, trendy verblijfplaats met veel comfort voor de toerist. De werken in de nieuwbouw jeugdherberg Antwerpen worden eind 2010 afgerond waardoor de vzw Vlaamse Jeugdherbergen de jeugdherberg vanaf het voorjaar van 2011 kan uitbaten.

De Task Force Jeugdverblijven die vorige bestuursperiode onder mijn voorzitterschap is opgericht, legde in april 2009 een actieplan voor aan de Vlaamse Regering met onder meer een inventaris van de huidige bedreigingen voor de jeugdverblijfscentra en een aantal acties die hierop inspelen. De Task Force werkte een integrale aanpak uit, waaronder een ruimtelijk afwegingskader voor zonevreemde jeugdverblijven. De Task Force herstartte haar werkzaamheden in januari 2010 om het voorgelegde actieplan verder te verfijnen. Een aantal acties zijn reeds opgestart, lopen of zijn gerealiseerd. De Task Force legde binnen de nog op te starten acties de prioriteiten vast en duidde de verantwoordelijke instanties aan. Op 23 juli 2010 keurde de Vlaamse Regering het uitgediepte ‘actieplan jeugdverblijfscentra’ goed. Overigens werd op 8 juli 2010 de Vlaamse codex Ruimtelijke Ordening aangepast waardoor uitbreidingswerken toegelaten kunnen worden aan zonevreemde jeugdverblijfscentra die erkend zijn in het kader van het Toerisme voor Allen-decreet.

Vóór de zomer van 2010 kende ik reeds subsidies toe aan 45 erkende verblijven Toerisme voor Allen, voor een totaalbedrag van 1.412.357 euro. 44 dossiers betreffen jeugdverblijven, één dossier betreft een sociaal-toeristisch verblijf voor volwassenen. Bij 10 projecten gaat het om lokalen die, naast hun functie als jeugdverblijfscentrum, ook dienst doen als lokaal voor de plaatselijke jeugdgroep. Inhoudelijk gaat het over moderniserings-, brandveiligheids- en toegankelijkheidswerken aan bestaande infrastructuur. Er zijn ook enkele projecten omtrent duurzaamheid. In het najaar volgt een tweede ronde toekenningen.

Ik was actief betrokken bij de totstandkoming van het Vlaams jeugdbeleidsplan 2010-2014.

Beleidsopties 2010-2011

Ik zal het komende jaar een aantal initiatieven die reeds lopen of opgestart zijn, verderzetten en/of uitbouwen. Ik denk daarbij aan de subsidies in het kader van Toerisme voor Allen voor jeugdverblijfinfrastructuur, de verdere uitvoering van de inhaalbeweging jeugdverblijfinfrastructuur en de uitvoering van het actieplan zonevreemde jeugdverblijven. Ook in 2011 zullen een aantal nieuwe jeugdverblijfscentra operationeel worden. Vaak gaat het om projecten waarbij de plaatselijke jeugdgroep, samen met heel wat vrijwilligers, nieuwe verblijfslokalen heeft opgericht.

Toerisme Vlaanderen zal nauwer gaan samenwerken met USE-IT, die informatie op maat van jonge stadsbezoekers en internationale rugzaktoeristen aanbiedt via specifieke toeristische jongerenkaarten, een onthaalbalie en de website van USE-IT. Ik bekijk de mogelijkheid om het toeristisch informatiekantoor voor jongeren te integreren in het gebouw van Toerisme Vlaanderen op de Grasmarkt.

4.4.Een aantrekkelijk aanbod voor gezinnen met kinderen

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Ik besliste om de animatiesubsidie in het kader van Toerisme voor Allen te heroriënteren naar projecten ten behoeve van gezinnen met kinderen. Deze heroriëntering gaat in op 1/1/2011.

Beleidsopties 2010-2011

Ik geef de opdracht aan het WES (West-Vlaams Economisch Studiebureau) om binnen het tweejaarlijks onderzoek 'Reisgedrag van de Belgen' een extra analyse te maken van het reisgedrag van gezinnen met kinderen om een inschatting te kunnen maken van het potentieel van deze doelgroep. Ik zal de huidige vraag en het huidige aanbod voor deze doelgroep in kaart brengen om op basis daarvan verdere maatregelen te kunnen uitwerken ten voordele van gezinnen met kinderen.

4.5.Een duurzaam patrimoniumbeleid van Toerisme Vlaanderen

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Op mijn vraag stelde Toerisme Vlaanderen een startnota op voor een actief en duurzaam patrimoniumbeleid met een algemene toekomstvisie. De domeinen in de huidige patrimoniumportefeuille moeten grondig geanalyseerd worden op basis van 2 criteria: (1) relevantie binnen het Toerisme voor Allen beleid en (2) voorbeeldfunctie of innoverend karakter. Domeinen die op beide criteria een onvoldoende scoren, zullen verkocht worden, wat mogelijkheden biedt voor herinvestering in andere projecten die wel aan deze criteria voldoen. De focus zal komen te liggen op projecten met een sterk duurzaam karakter. Ik besliste om de Kompas Camping in Oudenaarde, totnogtoe eigendom van Toerisme Vlaanderen, te verkopen, bij voorkeur aan een koper binnen de vrijetijdsector. Ook de verlieslatende jeugdherberg in Nijlen past niet meer binnen het jeugdherbergbeleid van Toerisme Vlaanderen en is verkocht.

Ik werkte een nieuwe regeling uit voor de berekening van de jaarlijkse erfpachtvergoeding (canon) voor jeugdverblijfinfrastructuur waarbij rekening wordt gehouden met de exploitatiekosten en de opstartfase. De overnachtingscapaciteit, de verwachte minimum bezettingsgraad en de kostenstructuur van de jeugdverblijven vormen voortaan de basis voor de berekening van het canon.

In functie van een nauwere samenwerking op vlak van patrimoniumbeleid binnen de Vlaamse Overheid trad Toerisme Vlaanderen in overleg met het agentschap Facilitair Management en de recent opgerichte dienst Vastgoedakten binnen het departement Financiën en Begroting.

Ik verwijs ook naar '4.2.Een toegankelijk aanbod voor mensen met een handicap, ouderen en zieken' en '4.3.Een ruimer aanbod voor jeugd'.

Beleidsopties 2010-2011

Toerisme Vlaanderen zal de nieuwe regeling voor de erfpachtvergoeding voor jeugdverblijfinfrastructuur implementeren bij nieuw te sluiten erfpachten. Ik gaf Toerisme Vlaanderen ook de opdracht om een overeenkomst te sluiten met de dienst Vastgoedakten binnen het departement Financiën en Begroting voor het opstellen, aanpassen en verlijden van akten bij het vestigen van een erfpacht en de aankoop of verkoop van eigen patrimonium.

Voor de stand van zaken omtrent enkele belangrijke bouw- en verbouwprojecten verwijs ik naar '4.2.Een toegankelijk aanbod voor mensen met een handicap, ouderen en zieken' en '4.3.Een ruimer aanbod voor jeugd'. Tot slot kan ik nog vermelden dat de werken aan de gemeenschapszone in Bredene begin 2011 gefinaliseerd worden waardoor de opening voorzien is in het voorjaar van 2011. Deze gemeenschapszone zal speeltoestellen, wandelwegen, petanquebanen, rustbanken en picknickplaatsen omvatten.

5. De efficiëntie en effecten van het werk van de toeristische overheden verhogen

5.1. Herstructureren van het toeristisch beleid op Vlaams niveau

5.1.1. Agentschap Toerisme Vlaanderen herstructureren

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

In mijn beleidsnota formuleerde ik twee probleemstellingen omtrent het huidige Toerisme Vlaanderen: enerzijds wordt het agentschap door de sector onvoldoende gezien als een betrouwbare en verdienstelijke partner, anderzijds blijkt het intern functioneren ondermaats te zijn. Gegeven deze vaststellingen, gaf ik aan de administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen de opdracht om een herstructurering van Toerisme Vlaanderen uit te tekenen.

In de voorbije maanden gebeurde een grondige analyse van de externe perceptie enerzijds en de interne situatie anderzijds. Documenten en talloze gesprekken hebben geleid tot een genuanceerde diagnose, die vooral duidelijk maakt dat een vruchtbare herstructurering meer dan cosmetica moet zijn. Het is de werking zelf van het agentschap die moet worden bijgesteld en opnieuw aansluiting moet vinden bij de doelstellingen van het beleid en de huidige maatschappelijke context. Ik gaf daarom mijn goedkeuring aan de blauwdruk voor een nieuw Toerisme Vlaanderen die volgende krachtlijnen bevat.

Vooreerst moet het nieuwe Toerisme Vlaanderen zijn kerntaken enten op de missie zoals verwoord in zijn oprichtingsdecreet, en zal met name volgende taken vervullen, die telkens worden vormgegeven in een afdeling.

- *Centrum voor kennis en innovatie.*
Veel sterker dan nu zal het agentschap relevante kennis verzamelen, vertalen naar de praktijk van ondernemers en besturen en doorspelen naar deze praktijkmensen via vormingsaanbod, informatiekkanalen,...Ook zal deze kennis expliciet ingezet worden om zowel het agentschap als de sector te stimuleren en te ondersteunen bij het kiezen en doorvoeren van de nodige innovatie.

- *Promotie van Vlaanderen als bestemming en bijdragen tot het imago van de regio.*
Het agentschap moet Vlaanderen promoten vanuit een gedragen strategische visie die oog heeft voor de noden van de sector, de evoluties op de markten en de ontwikkelingen op het gebied van marketing zelf. Toerisme Vlaanderen zal overleg plegen met de betrokken actoren en de transparantie en communicatie over de gemaakte keuzes en de verrichte activiteiten fors verhogen, inclusief de aansturing en rapportering van de buitenlandkantoren. Voor de marketing op de binnenlandse markt zullen nieuwe afspraken gemaakt worden over de rol die het Vlaamse overheidsniveau hierin nog kan en moet vervullen. Gezien de omvang van deze afdeling wordt een meer werkbaar opdeling in twee afdelingen gemaakt gebaseerd op het onderscheid 'Marketing en internationale markten (waaronder de buitenlandkantoren en accountmanagers)' en 'Marketingontwikkeling'.
- *Klantgerichte dienstverlening bij de uitvoering van de maatregelen van de Vlaamse overheid.*
Alle instrumenten die dienen om de toeristische actoren te ondersteunen en te sensibiliseren, worden samengebracht bij het agentschap, dat instaat voor een maximaal klantvriendelijke en efficiënte afhandeling van de dossiers. Ook hier moet transparantie en communicatie naar de belanghebbenden een rode draad zijn.
- *Alle interne diensten tenslotte worden samengebracht in een vijfde, ondersteunende afdeling.*
- *Om de samenhang tussen deze afdelingen te waarborgen, zal een stafdienst instaan voor de opvolging van de strategische planning en de coördinatie. Alle afdelingen en diensten moeten immers een bijdrage leveren tot de realisatie van de volledige missie van Toerisme Vlaanderen. Zij moeten zich met andere woorden zowel buigen over de economische als over de welzijnsdoelstelling van het agentschap, en moeten bijdragen tot de professionalisering van de sector. Het Strategisch Beleidsplan voor het Toerisme in Vlaanderen en de beleidsnota vormen het kompas om alle activiteiten op af te stemmen.*

Het agentschap heeft nood aan een coherent takenpakket dat ook voor de buitenwereld samenhangend is en de huidige dubbele rol (coach én controleur) opheft. Ik kies er daarom voor om de uitvoering van de regelgeving en de daarmee verbonden classificatie en handhaving onder te brengen bij een andere entiteit van de Vlaamse overheid, meer bepaald bij het departement Internationaal Vlaanderen dat deel uitmaakt van hetzelfde beleidsdomein als Toerisme Vlaanderen.

Wat betreft de relatie met de sector mist het huidige Toerisme Vlaanderen een valabel structureel overlegplatform, maar is er ook grote behoefte aan meer duidelijke aanspreekpunten. Daarom neem ik volgende maatregelen:

- *Het Raadgevend Comité wordt omgevormd tot een valabel strategisch overlegplatform dat onder meer de voortgang monitort van de doelstellingen verwoord in het Strategisch Beleidsplan Toerisme (op te leveren in 2011). Het wordt tijdig betrokken bij alle strategische processen en krijgt ook een rol in de opvolging ervan. Het agentschap zal verslag uitbrengen omtrent de wijze waarop het de adviezen van het Raadgevend Comité al dan niet implementeert. Het Raadgevend Comité wordt opnieuw samengesteld door de minister op voordracht van de leidend ambtenaar van het agentschap.*
- *Voor belangrijke strategische lijnen stelt Toerisme Vlaanderen macro- en projectmanagers aan. Deze vormen het unieke aanspreekpunt voor zowel de interne als externe betrokkenen voor hun actieterrein (vb. kust, kunststeden, regio's, onthaal,...) en faciliteren en bewaken de gewenste ontwikkelingen.*
- *Voor de dienstverlening van individuele dossiers organiseert Toerisme Vlaanderen in de toekomst een meer gecentraliseerd eerstelijnsloket dat de volledige dienstenportefeuille van het agentschap kan aanbieden.*

De interne staatshervorming kan uitzicht bieden op een volgende fase. Op het vlak van toerisme ligt er immers een belangrijk vraagstuk ter tafel, met name de zeer sterke en nog toenemende overlap/concurrentie tussen de Vlaamse en de provinciale beleidsuitvoering. Het moet de bedoeling zijn om binnen de context van de interne staatshervorming hiervoor een fundamentele oplossing uit te werken.

Beleidsopties 2010-2011

Op 2 september 2010 lichtte de administrateur-generaal van het agentschap bovenstaande blauwdruk toe aan zijn personeel. Na het nodige overleg met de vakorganisaties zal het agentschap de bestaande werking consolideren binnen de nieuw uitgetekende structuur, door toewijzing van de huidige taken en mensen aan de nieuwe afdelingen. Aan elke afdeling wordt een leidinggevende toegewezen die vanaf dan de opdracht krijgt om enerzijds de werking draaiende te houden en anderzijds het veranderingsproces in de diepte aan te vatten.

De wijzigingen in structuur, de veranderingen op microniveau en de implementatie in de dagelijkse werking zelf zullen plaatsvinden in de periode oktober 2010 – april 2011. De vernieuwde werking van het agentschap wordt in detail uitgetekend en stapsgewijs ingevoerd. Om de werking effectief te veranderen moet dit in overleg met de sleutelmedewerkers van het agentschap gebeuren. Eventuele effecten op het organogram als gevolg van het strategisch beleidsplan en het toerismepact worden ook mee verwerkt.

Een aantal wijzigingen vragen formele stappen en zullen daarom een langer traject afleggen. Ik denk daarbij in het bijzonder aan de overdracht van de huidige afdeling Kwaliteitszorg naar het departement Internationaal Vlaanderen. Bedoeling is om ook dit proces tegen eind 2011 af te ronden..

De overdracht van de uitvoering van de toeristische regelgeving vergt aanpassingen van decreten. Ik zal daarover een voorstel voorleggen aan de Vlaamse regering en aan het Vlaams Parlement.

Zoals hoger gesteld, kan verwacht worden dat de interne staatshervorming in een latere fase nog impact heeft op de taakstelling en de organisatie van Toerisme Vlaanderen. In de komende jaren zal ik dan ook blijven waken over een correcte aansluiting en positionering van het agentschap binnen het Vlaams toeristisch werkveld.

5.1.2.Kennis uitbouwen

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Toerisme Vlaanderen publiceerde Toerisme in Cijfers 2009 en het digitale tabellenboek Toerisme in Cijfers 2009 XL. De verdere uitbouw van kennis en statistische gegevens over het toerisme in Vlaanderen beschouw ik als een prioriteit. Ik gaf de Studiedienst van de Vlaamse Regering de opdracht om toeristische satellietrekeningen voor Vlaanderen te ontwikkelen. Op die manier moet de economische impact van het toerisme in Vlaanderen duidelijker in kaart worden gebracht. Op 1 maart 2010 trad een onderzoekster in dienst bij de Studiedienst. Het project heeft een voorziene looptijd van 2 jaar en loopt in samenwerking met Toerisme Vlaanderen, het departement internationaal Vlaanderen en het Steunpunt Toerisme en Recreatie.

Beleidsopties 2010-2011

Het komende jaar start Toerisme Vlaanderen een onderzoek naar verblijfs- en dagtoerisme in de Vlaamse kunststeden. In samenwerking met de provincies zal Toerisme Vlaanderen ook een onderzoek naar verblijfstoerisme in de Vlaamse regio's voeren. Binnen het impulsprogramma kust ligt

een voorstel ter tafel waarmee Toerisme Vlaanderen het verblijfstoerisme aan de Kust in kaart wenst te brengen. In het voorjaar van 2012 mogen de resultaten van deze drie onderzoeken verwacht worden.

Bij de herstructurering van het agentschap Toerisme Vlaanderen wordt de ontwikkeling van een centrum voor kennis en innovatie een kerntaak (zie 5.1.1.).

Naast een geplande algemene evaluatie van de huidige generatie steunpunten door de minister bevoegd voor Wetenschap, zal ik in het najaar van 2010 de werking van het Steunpunt Toerisme en Recreatie onderwerpen aan een grondige evaluatie. De huidige beheersovereenkomst met het Steunpunt loopt af eind 2011. Op basis van de gevoerde evaluaties zal ik bekijken of ik vanaf 2012 opnieuw een Steunpunt Toerisme en Recreatie zal ondersteunen.

5.1.3. Vlaamse subsidiekanalen bundelen en integreren in impulsprogramma's

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Voor de kust en de herdenking van WOI werden impulsprogramma's opgestart.

Beleidsopties 2010-2011

Ik plan een impulsprogramma voor de kunststeden naar analogie met de impulsprogramma's kust en herdenking WOI. Ik verwijs verder naar '1.1. Impulsprogramma's voor Vlaamse bestemmingen met toeristisch potentieel'.

5.1.4. Duurzaam toerisme

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Op donderdag 29 april 2010 reikte ik in jeugdverblijf 't Kraaienest in Nieuwpoort een Groene Sleutel uit aan 65 toeristische ondernemingen. 14 campings, 2 vakantieparken, 25 jeugdverblijven, 10 hotels, 9 gastenkamers en 1 vakantiecentrum tonen zich daarmee uitgesproken duurzame toeristische ondernemingen. Voor het eerst konden dit jaar ook toeristische attracties (musea, dierentuinen, attractieparken, enz.) meedingen naar het ecolabel. Vier attracties sleepten de 'Groene Sleutel' al in de wacht: De Lilse Bergen in Lille, het Zilvermeer in Mol en Technopolis en De Nekker in Mechelen. De Groene Sleutels werden voor het vierde jaar op rij uitgereikt; dit jaar waren er 14 laureaten meer dan vorig jaar.

In het kader van de Groene Sleutel organiseerde Toerisme Vlaanderen op donderdag 25 februari ll. een studiedag voor attracties die onder meer een toelichting kregen over streekproducten en milieuvriendelijke schoonmaakproducten. Op 22 oktober 2009 organiseerde het agentschap in het kader van de Groene Sleutel ook een bedrijfsbezoek aan ETAP. Toerisme Vlaanderen ondersteunt verder het Lerend Netwerk duurzaam toerisme, dat op 4 mei ll. een studiedag over sociale economie organiseerde.

Ik ondersteunde en opende op 27 juni ll. het eerste Europees forum voor duurzaamheid binnen de congressector (EFSMI) te Brugge, georganiseerd door Meeting Professionals International.

Daarnaast ondersteun ik de uitreiking van de Travel Award voor meest duurzame touroperator. Op 13 november 2009 werd Joker voor de tweede keer verkozen tot meest duurzame touroperator. Uit de ingezonden dossiers voor 2009 selecteerde Toerisme Vlaanderen een aantal goede praktijkvoorbeelden. Touroperators die een meer structureel beleid voor duurzaam toerisme willen voeren, kunnen de lijst raadplegen op de website van Toerisme Vlaanderen.

De 'heen-en-weer-week', ondersteund door de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit, stond dit jaar volledig in het teken van duurzaam recreatief vervoer. Toerisme Vlaanderen werkte samen met de vzw Komimo, een permanent overlegforum tussen de Vlaamse middenveldverenigingen die actief zijn m.b.t. het thema 'duurzame mobiliteit', om de campagneweek van 3 tot 9 mei vorm te geven.

Beleidsopties 2010-2011

Net als het voorbije jaar zal ik in november 2010 de uitreiking van de Travel Award voor de meest duurzame touroperator ondersteunen. De uitreiking van de Groene Sleutels zal plaatsvinden in april 2011; daarnaast organiseer ik een studiedag in het kader van de Groene Sleutel op 12 oktober 2010. Eind oktober zal ik tijdens een studiedag ook reisbureaus en organisatoren van toerismeopleidingen informeren en sensibiliseren omtrent duurzaamheid. In het voorjaar 2011 start verder een pilootproject om duurzaamheid binnen de MICE-sector te stimuleren. Dit project past binnen het Kunststedenactieplan. Met een onderzoek wordt momenteel het terrein van duurzame meetings en congressen verkend. Op basis van de verzamelde gegevens en inzichten wordt daarna een strategie of actieplan ontwikkeld om een groen keurmerk te introduceren voor de meetinglocaties in Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen ondersteunt dit initiatief en participeert aan de werkgroep die werd opgezet.

Naar aanleiding van de bovenvermelde 'heen-en-weer-week' ontstond een overlegplatform met Vlaamse mobiliteitsorganisaties over duurzaam recreatief vervoer. Ik zal in samenwerking met deze organisaties een meerjarenactieplan opstellen om duurzaam recreatief vervoer te stimuleren. Ik bekijk ook de mogelijkheid om binnen het NECSTouR netwerk (netwerk van Europese regio's voor een duurzaam en competitief toerisme) een Europees project voorduurzaam transport binnen toerisme op te starten.

5.2.Afstemmen, overleggen en samenwerken met lokale besturen

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

De lokale besturen zijn nauw betrokken bij de opmaak van het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen.

Beleidsopties 2010-2011

Het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen en het bijhorende toerismepact moeten niet alleen inhoudelijk, maar ook inzake samenwerking en taakverdeling toe een aanzet zijn tot de samenwerking en het overleg met de lokale en provinciale besturen.

5.3.Strategisch beleidsplan

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Het toerisme in Vlaanderen wordt bepaald door een zeer brede waaier actoren. De Vlaamse overheid, de provinciale overheden, lokale overheden, private toeristische ondernemingen, onderwijsinstellingen,... werken allemaal mee aan de ontwikkeling van het toerisme in Vlaanderen. Bovendien is het toerisme in Vlaanderen in belangrijke mate afhankelijk van beslissingen die in andere beleidsdomeinen genomen worden, denk bijvoorbeeld aan ruimtelijke ordening, cultuur, erfgoed, transport of economie.

Al deze actoren ontwikkelen hun eigen strategieën. Het ontbrak toeristisch Vlaanderen totnogtoe echter aan één overkoepelend plan. Een plan dat alle bestaande plannen op Vlaams, provinciaal, regionaal, lokaal, sectorieel niveau,... samenbrengt en verenigt. Een strategisch beleidsplan voor het

toerisme in Vlaanderen doet geen afbreuk aan de bestaande strategische plannen; het zorgt ervoor dat de reeds bestaande strategieën met elkaar verbonden worden.

Ik beoog een strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen; het gaat dus niet om een strategisch beleidsplan voor Toerisme Vlaanderen. Alle toeristische actoren, zowel publiek als privé, evenals de betrokken beleidsdomeinen, worden niet alleen betrokken bij de totstandkoming van het strategisch beleidsplan. Ze zullen ook allemaal mede verantwoordelijk worden voor de uitvoering ervan. Ieder krijgt zijn taak en bevoegdheid om het toerisme in Vlaanderen verder te ontwikkelen. Het plan dient ook (structurele) samenwerkingsverbanden te definiëren tussen de verschillende spelers die het toerisme in Vlaanderen vormgeven.

Het plan legt de focus op 2020. Toeristisch Vlaanderen wordt uitgedaagd om op lange termijn te denken met een creatieve, vernieuwende en kritische blik.

Het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen richt zich zowel tot de Vlamingen die in Vlaanderen deelnemen aan het toerisme (inkeeping tourism) als de niet-Vlamingen die naar Vlaanderen komen (incoming tourism). Ook Vlamingen die naar het buitenland reizen (outgoing tourism) behoren tot de scope van het plan in functie van de bijdrage tot de tewerkstelling en de economie in Vlaanderen evenals de bescherming van de consument en kwaliteitszorg. Het plan omvat het recreatief toerisme, het niet-recreatief toerisme (MICE, zakentoeisme) en dagtoerisme (toeristische recreatie).

Ik gaf Toerisme Vlaanderen en het departement internationaal Vlaanderen de opdracht om begin 2010 te starten met de voorbereidingen voor de opmaak van het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen. Ik hecht daarbij bijzonder belang aan een maximale betrokkenheid van de sector. Op 22 april ll. organiseerde ik de startvergadering voor het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen. Meer dan 150 organisaties, uit de toeristische publieke en private sector en andere beleidsdomeinen, werden daarbij uitgenodigd. Uit de grote opkomst en de vele reacties die ik mocht ontvangen, blijkt dat de brede toeristische sector een zeer groot belang hecht aan deze oefening. In juni ll. werd een eerste reeks sectoriële werkgroepen georganiseerd onder begeleiding van de externe consultant en tijdens de zomermaanden werden interviews afgenomen om een aantal bijkomende inzichten en visies te verzamelen waar nodig.

Via een elektronische nieuwsbrief en de website www.toerisme2020.be kunnen de betrokken actoren en alle andere geïnteresseerden het ontwikkelingsproces van het strategisch beleidsplan volgen. Ik richtte een expertengroep op, een consultatieplatform waardoor het strategisch beleidsplan rechtstreeks verrijkt kan worden met inhoudelijke expertise vanuit de sector. Tegelijk wordt het draagvlak verbreed en krijgen de experts de kans om het proces mee vorm te geven.

Beleidsopties 2010-2011

Door middel van verder intensief overleg met de betrokken actoren wens ik in het voorjaar van 2011 het strategisch beleidsplan te finaliseren, om dan te kunnen starten met de opmaak van het toerismepact dat het plan vergezelt en door de belangrijkste actoren dient ondertekend te worden.

Het strategisch beleidsplan voor het toerisme in Vlaanderen zal bepalend zijn voor de taken, bevoegdheden en samenwerkingsvormen van alle toeristische actoren in Vlaanderen, inclusief de actoren op Vlaams niveau. Ik geef het departement en het agentschap de opdracht om hun werking af te stemmen op de resultaten van het strategisch beleidsplan.

5.4. Flankerend beleid

Uitvoering beleidsopties 2009-2010

Momenteel ligt de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor. Deze herziening bracht de resultaten van de RuiTeR-studie in rekening en aldus komt de herziening tegemoet aan de geschatte ruimtebehoefte op korte termijn. Indien de Vlaamse Regering deze herziening goedkeurt, zal er meer ruimte zijn voor toerisme en recreatie in Vlaanderen.

Met tal van vervoersmaatschappijen ontwikkelde ik samenwerkingsverbanden (zie onder '3. Realiseren van een krachtig marketingbeleid per macroproduct in functie van het verhogen van het economisch rendement'). Het onthaal en de visibiliteit van toeristische bestemming(en) (in) Vlaanderen in Zaventem en autowegen werd versterkt. Ik verwijs daarvoor naar '1.2.4. Toeristisch onthaal'.

Ik nam actief deel aan het VIA-atelier internationaal cultuurbeleid en het overlegplatform culturele diplomatie.

Ik gaf de secretaris-generaal van het departement internationaal Vlaanderen de opdracht om Vlaanderen te vertegenwoordigen op de Algemene Vergadering van de Wereldorganisatie voor Toerisme in oktober 2009 in Kazachstan. De Europese Commissie publiceerde op 30 juni ll. een Mededeling die het kader vormt voor het Europees toerismebeleid de komende jaren. Verder had mijn kabinet in september ll. een ontmoeting met de Europees commissaris bevoegd voor Toerisme Tajani. De Duitstalige Gemeenschap coördineert de werkzaamheden in het kader van het Belgisch voorzitterschap. Het departement internationaal Vlaanderen is nauw betrokken daarbij.

Beleidsopaties 2010-2011

De focus van de acties voor duurzaamheid zullen de komende jaren liggen op duurzaam vervoer. Ik bereid een nota voor waarin de band tussen toerisme en erfgoed sterker benut wordt. Ik zal de samenwerkingsmogelijkheden tussen toerisme enerzijds en erfgoed en cultuur anderzijds verder concretiseren en inbedden in de dagelijkse werking van het agentschap.

De Commissie zal haar mededeling omtrent het Europees toerismebeleid verder concretiseren in een actieplan. De Commissie stelt dit actieplan voor tijdens het Europees Toerisme Forum dat op 18-19 november a.s. doorgaat in Malta. Vlaanderen zal vertegenwoordigd worden op het Forum.

Geert BOURGEOIS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

IV REGELGEVINGSAGENDA

A. Gerealiseerde regelgevinginitiatieven 2009-2010

<i>Titel van het initiatief</i>	<i>Betrokken regelgeving</i>	<i>Eventuele wettelijke deadline</i>	<i>Korte samenvatting van de beleidsdoelstelling(en)</i>	<i>Timing</i>	<i>Werd een RIA opgesteld?</i>
Toeristisch logiesdecreet	Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies	geen	Het besluit bepaalt de categoriespecifieke openings- en exploitatievoorwaarden en de werking en samenstelling van het adviescomité van en de beroepscommissie voor het toeristische logies	Definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering: 15 mei 2009	neen (besluit zonder of met weinig inhoudelijk effect)
	Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan het toeristische logies moet voldoen	geen	Het besluit bepaalt de categoriespecifieke brandveiligheidsnormen waaraan een toeristisch logies moet voldoen en de wijze waarop een brandveiligheidsattest kan aangevraagd en bekomen worden	Definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering: 11 september 2009	neen (besluit zonder of met weinig inhoudelijk effect)
	Ministerieel besluit tot bepaling van de nadere openings- en exploitatievoorwaarden waaraan het toeristische logies moet voldoen	geen	Het besluit geeft verdere uitvoering aan de categoriespecifieke openings- en exploitatievoorwaarden	27 november 2009	n.v.t.
	Ministerieel besluit tot bepaling van classificatienormen inzake comfort voor een vergund toeristisch logies	geen	Het besluit bepaalt de categoriespecifieke classificatienormen inzake het comfort dat wordt aangeboden	27 november 2009	n.v.t.
	Ministerieel besluit tot bepaling van de herkenningstekens voor een vergund toeristisch logies	geen	Het besluit bepaalt de categoriespecifieke herkenningstekens voor vergunde toeristische logies	27 november 2009	n.v.t.
	Ministerieel besluit houdende de benoeming van de leden van het adviescomité, de beroepscommissie	geen	Het besluit benoemt de (plaatsvervangende) leden van het adviescomité van, de	23 december 2009	n.v.t.

beroepscommissie voor en de
technische commissie
brandveiligheid van het
toeristische logies

en de technische commissie
brandveiligheid van het toeristische
logies

B. Regelgevingsagenda Beleidsbrief Toerisme - Beleidsprioriteiten 2010-2011

<i>Titel van het initiatief</i>	<i>Betrokken regelgeving</i>	<i>Eventuele wettelijke deadline</i>	<i>Korte samenvatting van de beleidsdoelstelling(en)</i>	<i>Timing</i>	<i>Wordt er een RIA opgesteld?</i>
Premiebesluit toeristische logies (onder voorbehoud)	Besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de voorwaarden waaronder premies kunnen worden toegekend voor het bouwen en moderniseren van hotels, in het bijzonder wat betreft de toegankelijkheid voor personen met een handicap (zoals gewijzigd) Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden waaronder premies kunnen worden toegekend aan openluchtrecreatieve terreinen (zoals gewijzigd)	geen	De mogelijkheden voor een nieuw premiebesluit voor de volledige toeristische logiessector wordt onderzocht. In voorkomend geval zal deze regeling in de plaats treden van het huidige Hotel- en Kampeerpremiebesluit	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering: 2011	nog te bepalen
Reisbureaudecreet en – uitvoeringsbesluit(en)	Decreet houdende het statuut van de reisbureaus Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 2 maart 2007 houdende het statuut van de reisbureaus	geen	Het Reisbureaudecreet en – uitvoeringsbesluit zullen in de loop van 2011 worden geëvalueerd. In voorkomend geval zal de regelgeving hierdoor worden aangepast.	nog te bepalen	nog te bepalen
Herstructurering van het agentschap Toerisme Vlaanderen	nog te bepalen	geen	Regelgevingsinitiatieven naar aanleiding van de herstructurering van Toerisme Vlaanderen	nog te bepalen	nog te bepalen

V SAMENVATTING VAN DE BELEIDSINTENTIES 2010-2011

- 1. De aantrekkings- en belevingswaarde van de toeristische bestemming(en) (in) Vlaanderen vergroten**
 - decretales verankering van financiële toeristische instrumenten
 - uitvoering van het impulsprogramma voor de herdenking van de Eerste Wereldoorlog
 - uitvoering impulsprogramma “Vlaamse kust”
 - realisatie van het impulsprogramma voor de “Vlaamse Kunststeden”
 - ontwikkelen van een visienota over toerisme en erfgoed
 - heroriënteren van het evenementenbeleid
- 2. Stimuleren van toeristisch ondernemerschap**
 - op basis van het “Strategisch beleidsplan toerisme in Vlaanderen 2020” concreet vorm geven aan partnerschappen met de publieke en de private sector
 - evaluatie en desgevallend bijsturen van het reisbureaudecreet en zijn uitvoeringsbesluit
 - trekken van het Europees Leonardo Da Vinci-project voor de opleiding van gidsen
 - organiseren van een Ronde Tafel over innoverend ondernemen in de toeristische sector
 - uitvoeren van de studie naar het dagtoerisme van de binnenlandse bevolking
 - realiseren van de zuurstofnota voor de logiessector
- 3. Realiseren van een krachtdadig marketingbeleid per macroproduct in functie van het verhogen van het economisch rendement**
 - afwerken en implementeren van het nieuw internationaal strategisch marketingplan
 - vernieuwen van de website “Vlaanderen Vakantieland”
- 4. De volwaardige participatie aan toerisme voor iedere Vlaming mogelijk maken**
 - actief deelnemen aan het Europees Calypsoproject
 - implementeren van het actieplan “Vakanties met zorg”
 - onderzoeken van de mogelijkheden om het toeristisch informatiekantoor voor jongeren USE-IT te integreren in Toerisme Vlaanderen
 - uitvoeren van de nieuwe regeling voor de erfpachtvergoedingen
- 5. De efficiëntie en effecten van het werk van de toeristische overheden verhogen**
 - herstructurering van het agentschap Toerisme Vlaanderen implementeren
 - evalueren van de werking van het Steunpunt Toerisme en Recreatie
 - afwerken van het “beleidsplan toerisme in Vlaanderen 2020” en het sluiten van een toerismepact

VI RESOLUTIES - MOTIES

1. Beleidsnota Toerisme 2009-2014: Met redenen omklede motie

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsnota Toerisme 2009-2014;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Geert Bourgeois;
- gelet op:
 - 1° de door het Vlaams Parlement op 30 april 2009 goedgekeurde resolutie betreffende het Vlaamse beleid voor een levende herinnering aan de Eerste Wereldoorlog;
 - 2° de noodzaak om het intern verzelfstandigd agentschap (IVA) met rechtspersoonlijkheid Toerisme Vlaanderen te herstructureren;
 - 3° de noodzaak om alle financieringsmechanismen in te zetten op toeristische impulsen inzake de Vlaamse kust, de kunststeden, de groene regio's, met prioriteit voor de provincie Limburg, en de herdenking van 100 jaar WO I;
 - 4° de beperkte financiële ruimte en het ruime patrimonium van Toerisme Vlaanderen;
- overwegende dat tijdens de vorige bestuursperiode een aantal eigendommen een andere bestemming kregen of werden vervreemd;
- vraagt de Vlaamse Regering bij de uitvoering van de beleidsnota Toerisme 2009-2014 zoals geformuleerd in het regeerakkoord 2009-2014:
 - 1° het IVA Toerisme Vlaanderen te herstructureren tot een krachtige en goed presterende overheidsinstelling;
 - 2° waar mogelijk en nuttig samenwerking na te streven tussen alle betrokken actoren in én buiten het toeristische werkveld;
 - 3° toeristische impulsprogramma's op te stellen en daarvoor de nodige financieringsmechanismen vanuit het beleidsveld Toerisme in te zetten en daarbij:
 - a) de nodige aandacht te besteden aan het 'battlefieldtoerisme' bij de herdenking van '100 jaar Groote Oorlog';
 - b) ook de Vlaamse kunststeden, inclusief Brussel, flink te promoten;
 - c) daarnaast een klemtoon te leggen op de Vlaamse kust;
 - d) de Vlaamse regio's met toeristisch potentieel op de kaart te zetten, met prioriteit voor de provincie Limburg;
 - 4° een patrimoniumplan van Toerisme Vlaanderen op te stellen met het oog op een duurzaam patrimoniumbeleid en de opbrengst van een eventuele verkoop aan te wenden voor verdere investeringen in verblijfsinfrastructuur in het kader van Toerisme voor Allen.

Opvolging – uitvoering

- ik verwijs naar 5.1. "herstructurering van Toerisme Vlaanderen" van onderhavige beleidsbrief: de administrateur-generaal van het agentschap Toerisme Vlaanderen heeft de door mij goedgekeurde blauwdruk voor het nieuwe agentschap op 2 september 2010 voorgesteld aan het personeel
- zowel de opmaak van het nieuwe internationaal marketingplan als de opmaak van het strategisch beleidsplan voor toerisme 2020 geschiedt in permanent en nauw overleg met de sector
- het impulsprogramma voor de Vlaamse kust werd op 26 januari 2010 door de Vlaamse regering goedgekeurd
- wat de aandacht voor het battlefieldtoerisme en de herdenking van "100 jaar Groote Oorlog" betreft verwijs ik naar 1.1.1. van deze beleidsbrief
- ik heb een startnota voor een actief patrimoniumbeleid opgesteld waarbij de patrimoniumportefeuille grondig geanalyseerd dient te worden op basis van 2 criteria: (1) de relevantie binnen het Toerisme voor Allen beleid en (2) voorbeeldfunctie of innoverend karakter. Kompas Camping Oudenaarde wordt verkocht, de jeugdherberg van Nijlen is verkocht.

2. Met redenen omklede motie over de kritiek van het Steunpunt Toerisme en Recreatie op de toeristische marketing van de Vlaamse overheid en over de sterke terugval van buitenlandse toeristen in Vlaanderen in 2009

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de interpellaties van de heren Stefaan Sintobin en Marnic De Meulemeester, de vragen om uitleg van de heer Johan Verstreken en mevrouw Els Robeyns en de tussenkomsten van diverse commissieleden;
- gehoord het antwoord van Vlaams viceminister-president Geert Bourgeois;
- gelet op de beleidsnota Toerisme 2009-2014;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° snel werk te maken van een nieuw toeristisch marketingplan voor binnen- en buitenland en hierbij onze troeven voluit uit te spelen zoals de eet- en tafelcultuur, kunst, mode enzovoort;
 - 2° het Kunststedenactieplan verder uit te voeren met bijzondere aandacht voor innovatieve projecten;
 - 3° de werking van het Steunpunt Toerisme en Recreatie van de K.U.Leuven te onderwerpen aan een grondige evaluatie.

Opvolging – uitvoering

- De opmaak van nieuw internationaal toeristisch marketingplan zal tegen einde 2010 afgerond zijn
- Ik heb opdracht gegeven om het kunststedenactieplan te vertalen in een impulsprogramma voor de Vlaamse kunststeden. Daarnaast heb ik in uitvoering van de begroting 2010 de ontwikkeling van een datamanagement systeem voor de Vlaamse kunststeden goedgekeurd. Met dit project wordt een optimaal beheer en accurate uitwisseling van toeristische data gerealiseerd. Het is op het vlak van informatie- en communicatievoorziening een innovatieve en creatieve toepassing.
- De huidige opdracht van het Steunpunt Toerisme en Recreatie van de K.U.Leuven loopt tot einde 2011. De evaluatie van de werking van het steunpunt is in september 2010 opgestart.

3. Beleidsnota Jeugd 2009-2014: Met reden omklede motie

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsnota Jeugd 2009-2014;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Pascal Smet;
- gelet op
 - 1° het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014;
 - 2° de strategische en operationele doelstellingen in de beleidsnota;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° werk te maken van een inclusief en integraal beleid voor kinderen en jongeren, in nauwe samenspraak met de andere vakministers, met een bijzondere aandacht voor dwarsverbindingen tussen jeugdwerk en onderwijs, en voor een geïntegreerd beleid voor kinderen en jongeren die kwetsbaar zijn door problemen op het gebied van de geestelijke gezondheid en problematische opvoedingssituaties;
 - 2° **via de Task Force en in samenwerking met andere bevoegde ministers en administraties een toekomstperspectief uit te werken voor jeugdtoerisme en jeugdverblijven;**
 - 3° maximale kansen te bieden aan kansengroepen om aan het jeugdwerk deel te nemen door drempels voor het bestaande aanbod te slopen en door impulsen te geven voor de ontwikkeling van een zo divers mogelijk jeugdwerkaanbod;
 - 4° talenten van kinderen en jongeren maximale kansen te geven, door werk te maken van een brede school, door versterking van het cultuureducatieve aanbod, en door het valideren van competenties die in en door het jeugdwerk verworven worden;
 - 5° bij de planlastvermindering voor de lokale besturen de lokale inspraak en het mandaat van de lokale jeugdraden te bevestigen en, waar mogelijk, nog te versterken;
 - 6° een evenwicht te zoeken tussen spelregels en spelvreugde, door de administratieve overlast voor verenigingen zoveel mogelijk te beperken, door een impactanalyse bij de beleidsmaatregelen van de Vlaamse Regering zelf, en door aan te sturen op een impactanalyse van federale maatregelen op verenigingen die ressorteren onder de gemeenschapsbevoegdheden;
 - 7° te blijven inzetten op brandveilige lokalen, en in samenspraak met de bevoegde ministers en administraties te onderzoeken of een Vlaams regelgevend kader dat rekening houdt met de specificiteit van jeugdwerk en jeugdwerkinfrastructuur, wenselijk en mogelijk is.

Opvolging – uitvoering

- In januari 2010 herstartte de Task Force Jeugdverblijven haar werkzaamheden. De Task Force legde binnen de nog op te starten acties de prioriteiten vast en duidde de verantwoordelijke instanties aan. Op 23 juli 2010 keurde de Vlaamse Regering het uitgediepte 'actieplan jeugdverblijfscentra' goed. Overigens werd op 8 juli 2010 de Vlaamse codex Ruimtelijke Ordening aangepast waardoor uitbreidingswerken toegelaten kunnen worden aan zonevreemde jeugdverblijfscentra die erkend zijn in het kader van het Toerisme voor Allen-decreet.

4. Beleidsnota Cultuur 2009-2014: met reden omklede motie

Het Vlaams Parlement,

– gehoord de bespreking van de beleidsnota Cultuur 2009-2014 in de commissie;

– gehoord het antwoord van Vlaams minister Joke Schauvliege;

– gelet op:

1° het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014;

2° de strategische en operationele doelstellingen in de beleidsnota;

– overwegende dat in het cultuurforum in dialoog wordt gegaan met de cultuursector;

– vraagt de Vlaamse Regering, bij de uitvoering van de beleidsnota Cultuur 2009-2014:

1° de strategische doelstelling in verband met duurzaam cultuurbeleid dat gebaseerd is op kennis en visie, te ondersteunen, het werk van de advies- en beoordelingscommissies te waarderen en daarmee rekening te houden bij het opstellen van decreten en bij het nemen van beslissingen;

2° voldoende middelen ter beschikking te stellen van de eigen instellingen voor hun verdere ontwikkeling tot performante en toonaangevende organisaties;

3° te werken aan een geïntegreerd letterenbeleid;

4° werk te maken van een grondige evaluatie van het Participatiedecreet en na te gaan of met dat decreet de beoogde effecten en doelgroepen wel degelijk worden bereikt;

5° het Kunstendecreet te evalueren en te bekijken op welke manier de bestaande schotten tussen de disciplines kunnen worden weggewerkt en hoe bij de verdeling van de subsidies kan worden gestreefd naar een verhouding van ongeveer 10% projectsubsidies versus 90% structurele subsidies en hoe de bestaande paradox tussen meer middelen voor de sector en gemiddeld minder middelen per betrokken organisatie kan worden aangepakt;

6° bijzondere aandacht voor de individuele kunstenaar te hebben en in dit kader ook overleg te plegen met de federale overheid over het sociaal statuut van de kunstenaar, het auteursrecht en het mecenaat;

7° in het kader van het lokaal cultuurbeleid erover te waken dat de positieve verworvenheden van de lokale cultuurbeleidsplannen en het participatie- en planningsproces dat daar nu integraal deel van uitmaakt, niet verloren gaan in het integraal gemeentelijk beleidsplan;

8° aandacht te hebben voor de samenwerking tussen de beleidsdomeinen Roerend en Onroerend Erfgoed en tussen de culturele sector en de openbare omroep;

9° **afstemming te realiseren tussen de bevoegde ministers voor operationele samenwerking en tussen de verschillende Vlaamse spelers op het internationale toneel, zoals Internationaal Vlaanderen, Flanders Investment & Trade (F.I.T.) en Toerisme Vlaanderen voor de informatie-uitwisseling;**

10° het internationale cultuurbeleid te versterken met aandacht voor een bevoorrechte relatie met Nederland;

11° binnen het sociaal-cultureel werk tegemoet te komen aan de vraag van de sector naar decretale stabiliteit en rationalisering van de bovenbouw, wat bijsturingen – waar nodig – niet uitsluit;

12° na te gaan op welke manier het Vlaamse cultuurbeleid ook in het diverse en interculturele Brussel zo efficiënt mogelijk kan worden uitgevoerd, en het overleg met het Brussels Kunstenoverleg (BKO) voort te zetten om samen met de bevoegde ministers te bekijken hoe en in welke mate het Cultuurplan Brussel kan worden gerealiseerd;

13° in het erfgoedbeleid werk te maken van een gecoördineerde inhaalbeweging op het vlak van digitalisering van de stukken en geautomatiseerde inventarisatie. Het aanmoedigen van onze culturele-erfgoedinstellingen om in te stappen in Europeana moet daarbij een prioriteit zijn;

14° voldoende te investeren in cultuur, zeker in die culturele actoren die werkgelegenheid genereren of zelf een multiplicatoreffect realiseren op het vlak van externe return.

Opvolging – uitvoering

– Er werd een thematisch Managementcomité “culturele diplomatie” opgericht tussen het departement internationaal Vlaanderen, het agentschap Toerisme Vlaanderen en het Vlaams Agentschap Inter-

nationaal Ondernemen enerzijds en het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het agentschap Kunsten en Erfgoed en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen anderzijds. Dit Managementcomité zal instaan voor het pro-actief en strategisch denken op lange termijn over culturele diplomatie en hiermee samenhangende internationale activiteiten. Door betere informatiedoorstroming en taakafspraken tussen de verschillende beleidsdomeinen moet Vlaanderen beter gebruik kunnen maken van het potentieel van evenementen. Dit zowel op het vlak van publieksdiplomatie, participatie, toeristisch rendement als imagovorming/branding van Vlaanderen.

5. Beleidsnota Onroerend Erfgoed 2009-2014: met reden omklede motie

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsnota Onroerend Erfgoed 2009-2014;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Geert Bourgeois;
- gelet op:
 - 1° het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014;
 - 2° de strategische en operationele doelstellingen in de beleidsnota;
- vraagt de Vlaamse Regering bij de uitvoering van het beleid inzake het onroerend erfgoed:
 - 1° een geïntegreerde beschermingsstrategie te ontwikkelen waarbij onderzoek, inventarisatie, bescherming, beheer en ontsluiting naadloos op elkaar aansluiten, en het handhavingsbeleid te versterken, gericht op het voorkomen van inbreuken;
 - 2° bij alle aspecten van het beleid voldoende aandacht te hebben voor het brede draagvlak dat het onroerend erfgoed in onze maatschappij geniet. Zowel wat inventarisatie, bescherming, onderhoud en restauratie betreft als wat sensibilisatie betreft is de steun van het grote publiek enerzijds, maar anderzijds ook van de betrokken overheden en vooral van de erfgoedeigenaars en erfgoedgebruikers een belangrijk aandachtspunt;
 - 3° werk te maken van verschillende partnerschappen in het beleid inzake onroerend erfgoed en daarbij een duidelijke afbakening en afstemming van de kerntaken te bewerkstelligen;
 - 4° de noodzakelijke voorwaarden te scheppen voor de onroerenderfgoedzorg en daarbij:
 - a) te komen tot een nieuw decreet inzake onroerend erfgoed met daarin de nodige afstemming tussen de verschillende vormen van onroerend erfgoed;
 - b) te komen tot een gedegen taak- en rolverdeling met voldoende aandacht voor de capaciteiten en behoeften van de lokale bestuursniveaus;
 - c) de huidige regelgeving inzake het archeologiebeleid aan te passen aan de normen die de Raad van Europa voorstelt;
 - 5° maatregelen te treffen om het beschikbare budget zo efficiënt mogelijk te benutten en daarbij te zoeken naar aanvullende en alternatieve financieringsmogelijkheden;
 - 6° ervoor te zorgen dat het totaal aan inspanningen die vandaag op het gebied van onroerend erfgoed geleverd worden, niet verminderen na het afschaffen van de koppelsubsidies;
 - 7° **de zorg voor het onroerend erfgoed te integreren in de samenleving en zo een maatschappelijke inbedding te stimuleren en daarbij:**
 - a) **te focussen op hergebruik en herbestemming;**
 - b) **synergieën te zoeken met andere beleidsvelden (Cultuur, Onderwijs, Toerisme, Ruimtelijke Ordening, Sociale Economie enzovoort);**
 - c) aandacht te hebben voor maatschappelijke vraagstukken (economische crisis, diversiteit, energiebesparing en duurzaamheid);
 - d) individuele burgers en lokale overheden te ondersteunen via de uitbouw van een helpdesk.

Opvolging – uitvoering

- In het kader van TRP heb ik de toeristische ontsluiting van een aantal belangrijke erfgoedprojecten financieel ondersteund: het cultuurtoeristisch beleevingsproject “in het spoor van de Red Star Line” van Antwerpen, de cultuurhistorische ontsluiting van het Paleis op de Meir te Antwerpen, de toeristische ontsluiting van de schachtblok C-Mine in Beringen, de vertaling van informatiegidsen voor het kasteel van Horst in Holsbeek en een studie en communicatie over het militair erfgoed op de Oosteroever in Oostende.
- Toerisme Vlaanderen bereidt een actieplan over toerisme en erfgoed voor. De focus in dit plan ligt op het beter en duurzaam uitspelen van het rijke erfgoed van Vlaanderen als toeristische troef. De toeristische ontsluiting van het erfgoed past binnen de doelstellingen van mijn toerisme- en erfgoedbeleid, in de zin dat er economisch rendement, tewerkstelling en welzijn mee gepaard gaan. Het actieplan zal tevens een aantal concrete voorstellen bevatten met het oog op het beter toeristisch vermarkten van het erfgoed. Mogelijke opties zijn: begeleiden en promoten van erfgoedlogies, ontwikkelen van erfgoedevenementen, ontwikkelen van thematische erfgoedroutes, vermarkten van TRP-projecten, uitwerken van thematische toeristische clusters rond erfgoed,... Het actieplan over toerisme en erfgoed

kan de basis vormen voor een gezamenlijke aanpak met betrekking tot de ontsluiting en het vermarkten van het Vlaamse erfgoed.

- Ik wil gebruik maken van de oprichting van een Vlaamse Erfgoedtrust om ook de toeristische troeven van het Vlaamse erfgoed uit te spelen.